

Tapa vabastamise 100. aastapäeva tähistamine

09. jaanuar
kell 11.00 Tapa vallutamise näidslahing Männikumäel
(lahing, supp, näitus)
kell 13.00 mälestusteenistused Tapa linna kalmistutel ja vanas vaksalis (alustame vanast kalmistust)
kell 13.00 – 18.00 giidituurid soomusrongis Tapa vaksali lähistel– koolidele ja lasteaedadele kuni kell 15.00, teistele kell 15.00 - 18.00, tasuta
kell 18.00 Tapa Vaksalis kontsert, esineb TVJ KV AJATEENIJATE ANSAMBEL
(Toetuse Väejuhatuse Kaitseväe ajateenijate ansambel), tasuta

10. jaanuar
kell 10.00 – 18.00 giidituurid soomusrongis Tapa vaksali lähistel– koolidele ja lasteaedadele kuni kell 15.00, teistele kell 15.00 - 18.00, tasuta

Registreerimine soomusrongi giidituuridele kuni 08.01.2019 kell 12.00, gruppidele ja teistele huvilistele tel 3229659, 5290785, indrek.jurtzenko@tapa.ee

Muusikapäevade ühendkoori juhatas Andres Heinapuu. Foto Alina Leopard

Tapa valla XII Muusikapäevad tõid lavale ligi 500 esinejat!

Leelo Jürimaa

Kolm erinevat kontserti kolmes erinevas saalis – lapsed, noored, täiskasvanud – kõik täis rõõmsat indu ja soovi end parimast küljest näidata.

Esimene kontsert toimus Tapa Gümnaasiumis, kus esinesid kõik Tapa valla lastekollektiivid. Teisel päeval astusid üles Tamsalu Kultuurimaja lavale noortekollektiivid. Viimane kontsert ja muusikapäeva lõpetamine oli Lehtse Kultuurimajas. Sel kontserdil esinesid valla täiskasvanute kollektiivid. See on imeline, et inimestes on tahet õppida ning harjutada ja mis on selle kõige mõte, kui pole seda kellegagi jagada? Need XII Muusikapäevad olid väga suurte esinejate arvudega: Tapal kuni 180, Lehtses u. 170, Tamsalus u. 140. Lisaks esinejatele saalitäied tänujulge vaatajaid-kuulajaid. Tagasiside publiku poolt on olnud ainult kiitvaid ja imetlevaid.

Seekordsed muusikapäevad kandsid nime “Ainus ja oma”. Muusikapäevadele pühendatud Kairi Krooni luuletusele kirjutas muusika Urmas Lattikas ja see esitati muusikapäevade viimasel kontserdil lõpuloona.

Tapa Gümnaasiumi segarühm. Foto Alina Leopard

Ainus ja oma

Mõni salm süütab sündides südamed, mõni viis kasvab ajaga suureks. Seda ainsat ja oma me otsides lugusid üheskoos loome. Sünnib lugusid suurele rõõmule, mõne loo sees on palju palveid, ebaõigluse hävingut paludes tumedad värvid loome lootuse-valgeks. Tänapäevade lugusid õpetage hõmbele, meie eilsete najal ju püsime, seda ainsat ja oma otsides muudkui arutleme, vaidleme, küsime. Loodud lood on meil aidanud astuda

vastu võltsile, valele, vaenule, loodud lugudes on ajatu vastutus, tänu oma lugudele pole hirmu, et aegume! Aita sinagi loomislugude valgusel läbi murede metsa särada, hoia ausad oma lugude lõpud ja algused, nende edasikandjaid õpi tänama!

Muusikapäevad näitasid taas, et nad on vajalikud ning olulised. Südamlik tänu kõigile esinejatele ja neile, kes on meie tublid juhid ja õpetajad! Muusikapäevi korraldasid: Kairi Kroon, Heili Pihlak, Piret Pihel, Tiia Uudeberg, Tiit Tikkerber, Indrek Jurtšenko ja Leelo Jürimaa!

Tapa Valla Noortekogu tänas vabatahtlikke

Tapa Valla Noortekogu

Novembrikuus võttis noortekogu vastu Tapa valla kodanike vabatahtlike märkamise avaldusi.

Pühapäeval, 09. detsembril, korraldas Tapa Valla Noortekogu Tamsalu Kultuurimajas esmakordselt tunnustusürituse, mille raames tänati inimesi, kes on paistnud silma noorte elukvaliteedi paremaks muutmisel. Noortekogu poolt tänati kõiki keda oli esiletõstatud:

Taavi Ojaniit - väga aktiivne noortega tegelemisel, motosporti alal,

Mai Kroonmäe - aktiivne huvijuht, kes toob uude ideid Tamsalu Gümnaasiumisse, **Analiis Veermäe** – korraldas kahel aastal Tamsalu Tantsulaagrit,

Anne Kraubner - õiglas- se kaubanduse propageerija noorte seas,

Merlin Veilberg - Tamsalu Tantsulaagri üks kahest peakorraldajast 2017–2018;

Tiina Talvik - tegeleb Moe küla noortega, on korraldanud näiteks spordipäevi, öökooli, vastlapäevi, talguit, käsitööringi.

Sirje Pipenberg - aastaid korraldanud Tapa Gümnaasiumis koos oma klassi õpilastega asjade kogumist varjupaiga loomadele,

Kelli Relli - panustanud noorte arendamisse läbi aastate. Vapustav tantsutreener nii show- kui ka rahvatantsus, ta on üks tantsulaagri algatajatest,

Väino Mets - vabatahtlikult noorte arendamine karate alal,

Eva Klaas - eelmistel jõuludel annetas noortekogu

jõulukingi kampaaniale suure summa, haldab aktiivset Facebooki gruppi,

Kerstin Nurmsalu - Tamsalu linna Malevas aktiivse ja suure vaeva nägi ning töö tegija,

Lilit Lidia Raudvee - aitas vanainimese ohutult üle tee ja pakkus, et aitab kotte kanda.

Tapa valla 2018 aasta täiskasvanud vabatahtlik on Ave Papp - Aastate pikune kiiduväärne töö Tapa valla noortega,

Tapa valla 2018 aasta noor vabatahtlik on Marleen Veerpõld - tegeleb laste tantsutreeningute korraldamisega juba mitmendat aastat, Täname kõiki, vabatahtlike ja nende märkajaid! Samas usume, et meie hulgas on veel palju vabatahtlikke Tapa valla elu parandamisele panustamas, kellede teod saavad märkimist järgmistele aastatele.

12.01.2019.a. kell 17.00
Lehtse Kultuurimajas

Tapa Mandoliiniorkestri 5. sünnipäev

Esinevad mandoliinimängijad üle Eesti
Tantsuks ansambel
Lavassaare Trio
Jaanus Jantson (Untsakad), Raido Koppel (VLÜ),
Ado Kirs (Audru Jõelaevanduse Punt),
Ants Nuut (Apelsin) jt

Sissepääs 5 eurot

Arvamus: Mõtteid tervishoiust

Linda Metsjärv
Seeniorarst

On üldteada, et seda, mis on hästi, ei panda tähele. Tähele hakatakse panema siis, kui midagi on halvasti.

Meie tervishoiuga on kõik olnud enam-vähem rahuldav. Sovetiaja lõpul oli meil suurepärase meditsiini-hea tase, piisav kaader, hoolivad ja professionaalsed töötajad.

Suurte ümberkorralduste käigus oleme jõudnud sinna, et tervishoiusüsteem täidab oma ülesandeid suuri vaevu, tuntavate raskustega. Nii erialaarstidest kui perearstidest on puudus. Tapa perearstid on kõik praktiliselt pensioniealised ja kui neil tekib soov või vajadus pensionile jääda võib Tapa ühel päeval olla ilma arstideta. Umbes samasugune on olukord kogu Eestis. Kas seda saab nimetada normaalseks olukorraks? Minu arvates mitte. Kas seda olukorda on riiklikul tasandil teadvustatud? Minu teada mitte. Meil puudub tervishoiuministri ametikoht, kes oleks selle eest vastutav. Ministeeriumi likvideerimine on kandnud mõrusid vilju. Kas poleks aeg see taastada? Üksikud tipptasemel operatsioonid ei tähenda veel, et tervishoiuga on kõik hästi. Kas alles siis, kui enamikus Eesti piirkondades pole enam ühtegi arsti, teadvustatakse olukorda? Siis, kui tulekahju on käes, on hilja hakata kaevu kaevama, kust vett saad. Meil paistab aga just nii minevat.

Ja haigeid tuleb aina juurde.

Vist juba enamuse minu eakaaslastest on põdenud vähki. Mõned

on läinud selle haiguse tõttu enne-aegselt manalateele. Vähi haigestumine on kasvanud plahvatuslikult. Juba väikestest lastest põeb suur protsent vähki. Ravi on aga palju ressursi, vaeva ja südamevalu nõudev. See ei ole teise- ega kolmanda järguline probleem, see on rahva püsima jäämise probleem.

Paljut sellest saaks vältida, kui inimesed oskaksid õigesti toituda. Infot on vähe, kuid soovitan kõigil, kes probleemi teadvustavad, lehitseda Angelina Erini raamatut „Saladuslikud E-ained meie igapäevatoitudes“. Seal on ilus tabel, kus on värvidega ära märgitud kõige kahjulikumad, vähem kahjulikud, kuni ohutud lisained meie toidus. Vähemalt punasega märgitud kõige kahjulikumad ained soovitan numbrite kaupa endale välja kirjutada ja püüda vältida toite, mis neid sisaldavad.

Need on järgmised:

1. toiduvärv: E-d 102, 104, 110, 122, 123, 124, 127, 129, 131-133, 142, 151, 154, 155, 171, 173, 174, 180

2. säilitusained: E-d 210-228, 231, 232, 239, 249, 252, 284, 285

3. antioksüdandid: E-d 310, 319-321

4. paakumisvastased ained: E-d 520-523, 541, 554, 555, 556, 559

5. lõhna- ja maitsetugevdajad: E-d 620-625

6. magustajad: E-d 905, 914, 943 a-b, 944, 950, 951, 952, 954, 962

Muud: E1201, E1452

Kõige kindlam on kasvatada ise võimalikult palju toidust.

Lehtse Kammerkoor tõi Prahast 28. rahvusvaheliselt advendi- ja jõululaulude koorifestivalilt hõbediplomi suurte sega- ja kammerkooride kategoorias. Žüriilt sai kammerkoor kiita peast laulmise, ilusa kõla ja südamest tulevast esituse eest, ära märgiti ka repertuaari hea tundmine. Lehtse Kammerkoori dirigendid on Tiiu Tikkerber ja Jaanus Väljaots.

Foto: erakogu

Mõtisklus

Mis kasu on inimesel kõigest oma vaevast, millega ta ennast vaevab päikese all? (Kg 1:3)

Piiblis on Koguja raamat. Paljude tänapäeva inimeste jaoks, kes esmakordselt piibliga tutvust teevad, saab Koguja raamat kohe sümpaatseks. Seal on seda meilegi nii omast skepsist, pessimismi ja realismi, millega elule vaadatakse. Ja mitmeid küsimusi, mis meilegi tähtsad. Tõesti, mis kasu on meil kõigest vaevadest ja tööd, millega endid vaevame ja koormame? Kuhu see meid lõpuks viib?

Kapitalistlikus ühiskonnakorralduses oleme harjunud asju läbi kasumlikkuse prisma hindama. Kui palju üks või teine ettevõtmine sisse toob, kui palju ühe või teise töö eest teenime ja nõnda edasi. Vahel möödame ka oma aja kulu ja arvutame selle rahasse. Kui palju ma ühe või teise asja jaoks aega pühendades oleks rahas võitnud. Enamasti me ei tee seda kalkulasiooni oma hobide-

ga tegeledes ja see ongi normaalne. Inetuks läheb aga asi siis, kui hakame arvestama perega ja lähedastega veedetud aega rahas või kaasinimese abistamiseks kuluvat energiat materiaalsesse väärtustesse. Seda tehes kaotame palju rohkem kui inimlikkuse, kaotame hingerahu.

Möödunud septembris külastas meie maad Rooma paavst Franciscus, kelle Tallinnas Vabaduse väljakul peetud jutlusest ütles ta muuhulgas: Ei tohiks kunagi unustada, et hea elu ja hästi elatud elu ei ole päris üks ja sama asi. Üks tehnokraatlike ühiskondade kõige ilmsemad tulemusi on tähenduse kadumine elust ja elurõõmu kadumine. Selle tagajärjel hakkab aeglaselt ja vaikselt tuhmuma inimeste imestamisvõime, mis sageli viib inimesed eksistentiaalse tüdimuse seisundisse. Tõesti, kes meile seda taas meelde tuleks, mis on hea elu sisu ja kuidas pääseda sellest tüdimuse ähvardusest, millega

tähenduseta elatud elu meid tervitab?

Advendi- ja jõuluaeg on siin meile kingituseks. Taaskord on võimalik meil meelde tuletada seda, mis on tegelikult oluline, mis on tähtis. Kiriklik pühadekalender on nutikas vahend leidmaks iseennast ja oma jumalasuhet. Pühakoda, kirik on just see paik, kus advendi- ja jõuluaeg saab päriselt meid kätte. Ootame sel pühadeajal erilist kirikusse tulema. Selleks ei pea midagi tegema. Võib lihtsalt tulla ja istuda kiriku vaikuses, et end taas üles leida ja Jumalaga üheks saada.

Soovime kogu südamest teile kõigile ilusat jõuluootust, julgust, armastust ja Jumala õnnistust. Ootame teid väga Tamsalu jumalakotta!

Tauno Toompuu
EELK Viru praost ja Tamsalu Lunastaja koguduse õpetaja

Nadja Vainus
EELK Tamsalu Lunastaja koguduse perenaine

Sadolin | Konsum | Ehituskeskus

SADOLIN TAPAL TAGASI!

Aasta lõpuni on kõigile Sadolin toodetele toonimine **TASUTA**

Avatud E-P 8-22 • Tapa, Kalmistu 3

AkzoNobel

TALVINE VASTUVÕTT

Õppetöö algus ajavahemikul 07.01- 31.01.2019

Statsionaarne õpe Väike-Maarja õppekohas

ABIPAGAR – õppeaeg 1 aasta

ABIKOKK – õppeaeg 1 aasta

SÕIDUKITE PINDADE HOOLDAJA-REHVITEHNIK – õppeaeg 1 aasta

Mittestatsionaarne õpe

KELNER – õppeaeg 6 kuud

POTTSEPP-SELL – õppeaeg 6 kuud

VEOAUTOJUHT – õppeaeg 6 kuud

BETOONKONSTRUKTSIOONIDE EHITAJA – õppeaeg 1 aasta

RAKVERE AMETIKOOL info <https://www.rak.ee/talvine/>

Porkuni valla politseikonstaabel Peeter Talli pere lugu

Viivi Griffel
raamatu koostaja

PPA-l (Politsei- ja Piirivalve Ametil) täitus 12. novembril 2018. aastal 100. juubel. Selle puhul on Viivi Griffel uurinud ja 2017. aastal kirja pannud raamatu „Politseikonstaabel Peeter Talli pere lugu“.

Peategelase Peeter Talli elulugu on väga värvikas. Sündis 12.09. (31.08.) 1889.a Lõuna-Eestis Aakre mõisamoonaka Johan Talli ja tema naise Anne (n.Luik) pere 8. lapsena. Õppis Priipalu Õigeusu kiriku koolis. Seejärel jätkas õpinguid Valga linnas, kuid majanduslikel põhjustel katkestas õpingud ja asus põllutööle venna Keeni valla Tüvikese talus kuni 1908.a.

1908. aastal, kui tsaari Venemaal jagati „kabineti maid“ suurel hulgal, siirdus Peeter koos õemehega Vologda kubermangu maad saama. Õemees rentis maa ja Peeter jäi tema juurde sulaseks. Seal kutsuti Peeter Tall tsaari sõjaväkke sundteenistusse. Pärast sundteenistust rentis ta ise Kostroma kubermangust maad, tutvus neiuga, aga Ilmasõja puhkedes mobiliseeriti ta nii kiiresti 1914. aasta septembris rindele tsaari sõjaväkke, et noored ei jõudnud abielluda. 1915. a jaanuaris langes Peeter Lodzi linna all sakslaste kätte vangi, kust vabanes alles 1920. aasta suvel. Selleks ajaks oli toimunud revolutsioon Venemaal ja lõppenud Vabadussõda. Oli loodud Eesti Vabariik.

Maha jäänud neiu (pruut) Balageja Jablokova sündinud 1915. aasta juunis tütre ja suri sünnitusel. Pärast vangist vabanemist asus Peeter elama Eestisse Narva linna, kus töötas alguses juhuslikel töödel, siis asus tööle politseisse. Lõpetas edukalt politseinike kursused Tallinnas ja teda määrati 1923.a. Narva linna politsei rajooniülemaeks, kus teenis kuni 30.06.1929.a. Tollivalitsuses.

1923.a tõi Venemaalt ära oma tütre Aleksandra ja tädi Anna Mihelsoni, kes oli tüdrit kasvatanud. Narvas abiellus Peeter Tall 20.12.1926. aastal T. Kangerti tütre Adelega. Peetril ja Adelel sündis 23. septembril 1927.a tütar Leida.

1929.a avanes P. Tallil võimalus osta endale Virumaal Assamalla külast Treiali talu (36,52 ha). Endine omanik Jaan Ploom oli raskustesse sattunud Eesti Maapangalt koha ostmiseks võetud laenu tagasimaksmisega. Peeter Tall laskis end alates 01.07.1929.a üle viia Viru-Järva prefektuuri koosseisu Porkuni rajooni konstaabliks (konstaabel J. Spiegel oli just lahkunud). Alates 01.04.1939.a nimetati vald ümber Assamalla vallaks ja P. Tall prefektuuri Assamalla rajooni konstaabliks.

Peeter Talli iseloomustati kui eestiaegse „politsei standardile“ vastavat isikut. Ta oli füüsiliselt arenenud, sportlik, õiglane ja jõi ainult 30. veebruaril (need on P. Talli sõnad), nutikalt avastas kõik korratused ja kurjategijad. Oli terava silma ja kindla käega (võistlustel saavutas ainult auhinnalisi kohti). 1936.a märtsis konstaablite kehaliste võimete katsetel osutusid P.Talli võimed väga headeks.

Organiseeris kohalike noorte sportlikku tegevust – õpetas noortele juijitsut. Koos kohalike meestega ehitati valmis Assamalla Salumäe alla 1930.a. moodne laskerada, millele 1936.a ehitati lisaks uus varjend, kuulipüügivall ja seadeldis lahinglaskmisteks. Pärast seda paranesid kaitseliitlaste lasketule-

mused (1932.a viidi 86-st malevlasest järgmisse kõrgemas laskurklassi 38 malevlasi. Peeter Tallil endal oli õigus kanda esilaskuri rinnamärki.

22. veebruaril 1935. aastal annetati Peeter Tallile Kaitseliidu Keskjuhatuselt poolt eeskujuliku töö eest „Kaitseliidu III klassi valgerist“ ja 1943.a. annetati P. Tallile Rakveres Viru prefekt Ago Reio poolt „Eesti metsavendade“ märk.

Peeter Tallil oli oma roll Eesti Vabariigi politsei (asut. 12.11.1918) esimeste paari aastakümne maine kujundamisel. Rahvas soovib alati näha ideaalilähedast politseinikku. Tunneb ennast turvaliselt ja kaitsuna sellise politseiniku poolt, kes on tugev, haritud, kõrge moraali ja motivatsiooniga. Politseinik teenib oma riiki. Kui riik hävib, siis hukkuvad ka tema teenijad. Nii juhtus ka Peeter Talliga.

Peeter Tall vallandati 28.08.1940. a. Ta asus tööle oma tallu. Pärast Nõukogude Liidu ja Saksa sõja algust läks arreteerimise kartuses talu lähedasse metsa, mille tõttu said kannatada taluperenaine Adele ja 5 alaealist last.

Peeter Tall oli ka aktiivne kogukonnaliige: 1) 1.12.1924.a. Kaitseliidu Porkuni kompanii looja (P. Tall oli spordipäälikuks), 2) 2.04.1935.a koos A.Malla ja V. Kiisk'iga oli Isamaaliidu Porkuni osak. asutaja (ülesandeks rahvahääletuse ja nimede eestistamise propageerimine), 3) Tall lõi kaasa küla ühistevõimel: ta oli valitud Porkuni valla Piimaühingu, Assamalla Turbaühingu, ja ÜENÜ Porkuni osakonnas revisjonikomisjoni, Kaitseliidu juhatuse liikmeks, 1939.a jaanuaris Porkuni (Assamalla) valla tuluhindamise komisjoni esimeheks ja 1940.a revisjoni komisjoni liikmeks.

4) 1937.a. oli P. Tall aktiivsete põllumeeste hulgas, kes asutasid Assamalla Tarvitajate Ühingu.

Peeter Talli elulugu on nagu läbilõige eesti mehe eluloost läbi aastasadade. Suur töö rügamine, nälg maa (oma talu) järele, pealesunnitud sõda, vangilangemine, siis pere ja kodu loomine ning parimad püüdlused erialase ja ühiskondliku töö alal. Võimuvahetus lõpetas kõik.

Oma koduses majapidamises Peeter oli suure pere isa, tal olid lapsed: Aleksandra- Reet, s 1915.a. Kostromas; Leida, s 1927, Narvas; Assamallas sündisid pojad Ülo Valdek 1930.a, Toivo 1931.a, Vello 1936.a ja tütar Tiit 1939.a. Ehitas ise üles Eesti Maapanga laenu abil oma kodu Assamallas Virumaal ja haris põldu oma talus ja kogukonna korra- ja hingepõllul kuni nõukogude korra võimumehed P. Talli rahvavaenlaseks tunnistasid ja 11.04.1945. aastal vangilaagris maha

lasid. Nüüd jäid 5 alaealist last ka ilma isata (ema oli juba 1941.a augustikuu esimestel päevadel Venemaale Ozernoe vangilaagrisse 10+5 aastaks saadetud, sest ta ei reetnud oma laste isa uutele võimumeestele).

Koostaja on püüdnud kirjeldada Peeter Talli järglaste elu pärast 1944. aastat.

Oma uurimuse allikateks on koostaja kasutanud arhiivide ja muuseumide andmeid, sugulaste (Eestis ja Ameerikas elavate) mälestusi ja 1920. – 1944. aastate ajakirjanduse materjale ja ka internetis uurides. Koostaja usub, et see raamat pakub huvi laiaele hulkadele, kes on huvitatud ajaloo, sõja ajal välismaale pagunute saatusest, pagulaslaagrite olukorrast, eestlaste aktiivsusest ja toimetulekust laias maailmas. Selles raamatus on kajastust leidnud nn rahvavaenlase laste saatused.

Eesti rahvas on sitke. Olenemata oludest, suudab ta ennast üles tõtada ja olla kasulik oma isamaale kas kodumaal või võõrsil.

PPA (Politsei- ja Piirivalve Ameti) Ida prefektuuri prefekt Tarvo Krup avaldas 2017. aasta juulis oma arvamus Peeter Talli pere loo kirjutamise kohta: „Kui muude valdkondade esindajate elulood ning neid mõjutanud pöördelised sündmused on aegamööda kajastust leidnud, siis korrakaitsjate elulood ja saatused on jäänud varju ehkki iga eluala esindajate seast võib leida inimesi, kelle elukäik nii mõndagi õpetada võib ja mis oleks oluliseks täienduseks kogukonna ajaloolisele mällu. Sel põhjusel... tunnustame inimesi, kes on võtnud vaevaks teha selles vallas esimesi samme, et nii laiem avalikkus kui ka praegune politseipere oskaks minevikku mõtestada.“

Elulugu pole kunagi vaid pelgalt ühe inimese lugu, vaid laseb meil piiluda ka paikadesse ja asjadesse, mil see lugu algab ja läbi saab. Nii on raamat abiks ka Virumaa ja Virumaa politsei ajaloo tundmaõppimisel. Aeg läheb edasi ja koos ajaga muutub nii mõndagi – sajaaastase ajaloo organisatsiooni puhul on see loomulik ja just seetõttu loodame, et politseinike elulugude kirjapanek aitab mees pidada mõõdundut ja mitte unustada tehtud tööd.“

Raamat „Politseikonstaabel Peeter Talli pere lugu“ on Eesti Genealoogia Seltsi juhatuse esimees Raivo Maine poolt esitatud Eesti Genealoogia Seltsi 2017. aastaraamatu nominendiks ja 10. märtsil 2018 seltsi aastakoosolekul omistatigi sellele raamatule „Parima 2017.aastal Eesti Genealoogia Seltsi liikme poolt välja antud perekonnaloole väljande tiitel“.

Raamatut võib leida Apollo kauplusest.

Swedbanki teenused Tapal

Alates 1. veebruarist 2019 lõpetab Swedbank nõustaja teenuse pakumise Tapal. Muudatus on seotud esinduse vähese külastatavusega.

Oleme Tapa Linnaraamatukogu ruumides pakkunud nõustaja teenust üle kolme ja poole aasta. Kuust kuusse kasutab nõustaja abi üha vähem inimesi. Viimaste aastate statistika näitab, et inimesed eelistavad oma pangaasju ajada üha enam interneti- ja mobiilipangas. Internetipanka sisenetakse keskmiselt 4 miljonit korda kuus. Jõudsalt kasvab ka mobiilipanga kasutajate arv – igapäevaselt kasutab seda juba pea 240 000 inimest.

Ootame kliente nõustamisele Linnaraamatukogu ruumides (Kooli 6) veel 10. detsembril 2018 kell 10-12.30 ja 14. jaanuaril 2019 kell 10.00-16.00. Kliendid saavad ka edaspidi Linnaraamatukogu internetipunktis asuvaid arvuteid oma pangatoiminguteks kasutada. Jätkame koostööd vallavalitsusega ja korraldame klientidele infopäevi vastavalt huvile ja vajadusele.

Tapa linna elanikele kasutusse jääb Jaama 1 aadressil asuv sularahaautoomaat, mille abil saab nii sularaha välja võtta kui ka kontole kanda (automaadile pääseb ligi ööpäevaringselt) ja kaks sularahaautoomaati (Pikk 33 ja Kalmistu 3), mille abil saab sularaha välja võtta. Lisaks saavad Swedbanki kliendid sularaha tasuta välja võtta ka Coop Eesti poeketi kauplustes ooste sooritades. Samuti on võimalik sularaha välja võtta Olerexi tanklates (vähemalt 1-eurose ostu sooritamisel, teenustasu 0,32 eurot).

Lähim Swedbanki kontor asub Rakveres aadressil Laada 27, pangakontor on avatud tööpäeviti 09.00 - 17.00. Enne kontori külastamist soovime kohtumise aeg broneerida. Seda saab teha internetipangas aadressil <https://www.swedbank.ee/private/home/more/appointments> või helistades 6 310 310.

Oma pangaasju saavad Tapa kliendid edaspidi mugavalt ajada: - Helistades nõustamiskeskuse numbrile 6 310 310

Nõustamiskeskusse pöördudes saate ööpäevaringselt vastused pangaga seotud küsimustele. Näiteks saate uurida, kas asuvad lähimad pangaautoomaadid või -esindused, küsida valuutakursse, blokeerida või sulgeda kadumaläinud kaart, küsida nõu internetipanga kasutamisel jpm.

- Internetipanga abil

Swedbanki internetipangas saab teha pangatehinguid Teile sobival kellaajal ja kohas – tähtis on vaid internetiühendusega arvuti olemasolu. Internetipangast leiate infot nii meie teenuste kui ka Swedbanki kui organisatsiooni kohta. Internetipangas on paljude tehingute tegemine soodsam kui kontoris. Internetipanga kasutajaks saate, kui sõlmite pangakontoris lepingu.

- Kasutades mobiilipanka

Mobiilipank – pank alati taskus. Mobiilipank areneb pidevalt ja uusi funktsioone tuleb aina juurde. Mobiilipanga kaudu saab kiirelt:

- vaadata kontojääki;
- vaadata konto väljavõtet;
- teha makseid;

- vaadata kaartide infot;
- muuta pangakaartide limiite;
- blokeerida või sulgeda kaarte;
- vaadata pangaeinduste ja automaatide asukohti;
- teha väärtpaberitehingud.

Telefonipanga vahendusel

Telefonipank pakub pangatööstust ilma kontoris tulemiseta. Kliendina ei pea Te oma rahaasjade ajamiseks kuhugi minema – piisab, kui helistate telefonipanga numbril 6 310 310. Telefonipanga teenus on kättesaadav pangakontorist kauem – tööpäevadel kell 8–20.00 ja nädalavahetustel kell 10–18.00.

Telefonipangas saate:

- teha makseid või väärtpaberitehinguid;
- sulgeda pangakaarte;
- küsida infot oma kontojäägi kohta;
- küsida infot valuutavahetuse ja aktsiakurside kohta.

Selleks, et neid tehinguid telefonis teha saaks, tuleb sõlmida pangakontoris leping ja oma isik tõendada SMART ID, PIN-kalkulaatori, Mobiil-ID-ga. See on sarnane pangasaalis isiku identifitseerimisega. Telefonipangaga liitumine on tasuta ning kuutasu maksta ei pea. Tehingute teenustasud on samad, mis pangakontoris.

Igakuiseid makseid on määratud maksete abil võimalik teha ka pangautomaadis. Selleks on vaja eelnevalt internetipangas ise või pangakontoris nõustajal sisestada vajalikud andmed. Tuleb vaid kaasa võtta arve, kus on olemas vajalikud rekvisiidid. Kui need on tehtud, siis saate sularahaautoomaadis vaid mõne nupuvajutusega makse teostatud.

Tuletame meelde, et paroolikaarte saab kasutada kuni 01. veebruarini 2019!

Järgmisel aastal jõustub üle-euroopaline seadusemuudatus, mis piirab turvalisuse huvides paroolikaardiga tehtavaid tehinguid oluliselt ja see muudab selle kasutuks. Seetõttu saadame paroolikaardi teenitud puhkusele. Paroolikaarte saab kasutada 2019. aasta veebruarini.

Kui on soov kasutada nii interneti- kui ka mobiilipanka, soovime teha, kas Smart-ID või Mobiil-ID. Smart-ID on tasuta ja sobib ennekõike aktiivsele nutiseadmete kasutajatele. Smart-ID saab nii iseisvalt nutiseadmesse alla laadida kui ka pangaeinduses vormistada. Mobiil-ID on tasuline teenus, kuid see sobib ka nendele inimestele, kes nuputelefone kasutavad. Mobiil-ID vormistamiseks tuleb pöörduda oma mobiiloperaatori poole.

Kui nutiseade puudub ja pigem kasutatakse internetipanka, soovime valida ID-kaardi või PIN-kalkulaatori. ID-kaardiga pank sisenedes on vaja ID-kaardi-lugejat (kasutajatunnus on sama, mis paroolikaardil). Lisaks tasub jälgida, et ID-kaardi sertifikaadid oleks uuendatud. Ilma nendeta ei saa nii internetipanka kui ka muid e-teenuseid kasutada. PIN-kalkulaator on seade, mis loob automaatselt ühekordseid paroole. PIN-kalkulaator on tasuline ja selle saab pangaeindusest.

29.detsembril kell 21.00-02.00
Tamsalu Kultuurimajas

Glamuurne aastalõpupidu täiskasvanutele

Teile esinevad Showstoppers tantsijad ja
tantsuks ansambel FANTAASIA, lisaks üllatusesinejad

Pilet eelmüügist 15€, peo päeval 18€
Laua saab broneerida pileti ostmisel eelmüügist.
Võta kaasa toidukorv, joogipoolist leiad lokaalist Clazy

21.detsembril kell 19.00
Tamsalu Kultuurimajas

Lauluklassi jõulukontsert

BALLAADID LUMEL

Laulavad Marta, Anella, Roosi,
Laura, Geiri, Leandre, Eliise-Marie,
Kirke, Kerstin, Pille-Riin ja Kadri
Kontsertmeister Tiina

Pilet 3€

Heategevuslik tantsulavastus

"Tuhkatriinu"

5. jaanuaril
kell 18.00
Tamsalu Kultuurimajas

Maailmas lavastuses tuleb lavale 45 tantsijat, 100 erinevat
kostüümi, tšelli, püüki, kristallkingade ja loomulikult
hallikõlts Tuhkatriinu!

Lavastaja Evgenia Tarnia

Pääse 2€

Maailmas kõrvuti on rahu ja rahu,
Jõul kuldab üle iga hingetahu ...
Meel aimab muutust
uue aasta hakul,
kui jalal on astumisevalmis lävepakul.

Kõik läheb mööda! ...
Samas kõik jääb alles,
sest mälulaekas
möödunu on talle ...
Ning öeldes eilsetele
päevile head-aega,
peab homseilt järjepanu
soovima HEAD AEGA
/ Virve Osila /

Lehtse Kultuurimaja
soovib kõikidele jõulurahu südameisse ning õnne uuel aastal!

Tamsalu Gümnaasiumi I.a ja I.b klassi robotikud.

Foto Teele Haavistu

Robotikute tegemised

Maris Uudeküll
Tamsalu Gümnaasium

1.detsembril käisid 1.a ja 1.b klassi robotikaringi lapsed Eesti Näituste messikeskuses Tallinnas ning said oma esimese Robotexi kogemuse. Selle aastane teema oli „Minu esimene start up“ ehk õpilased pidid välja mõtlema, valmis ehitama ning tutvustama oma äriideid.

Osaleti kahes liigas: Insplay Lego WeDo ning Insplay Roboliiga.

Võistkond Tamsa legod (Richard ja Remy Burk, Kenneth Konsing, Margus Oliinik) mõtlesid välja inimanduriga auto, mis pimedal ajal helkurita inimesi märkab.

Võistkond Tamsa kool (Jasmine Jennifer Pole, Sten Armin Tarassov, Sofie Sildvee, Sofia Hoolma) leiutasid kosmosebussi, mis tulevikus inimesi teistele planeetidele sõidu-

tama hakkab.

Võistkond Tamsa tulevik (Mariam Zemskaja, Jessica Int, Andri Toost, Ranel Vainer) ehitasiid kohvikubussi, mis sõidu ajal inimestele toitu valmistab ning selle kiirelt nendeni toimetab.

Võistkond Tamsa tankid (Jasper Hein, Otto Haavistu, Marten Metsoja) mõtlesid välja lumekoristusmasina, mis samal ajal ka teed liiva/soolaga täis puistab ning kevadel kõik selle jälle endasse imeb.

Võistkond Tamsa tüdrukud (Looviisa Roots, Kertu Saage, Mia Jänes) meisterdasid koolikoti pakkimise roboti ning võistkond Tamsa toredad (Marcus Sääsk, Engelina Kreek, Helerin Kesküll) ehitasiid automaatse metsalõikurmasina. Kõik õpilased said oma projektide tutvustamisega hästi hakkama ning võitsid väikesed meenetekotid. Robotexil toimus ka fotokonkurss, mille auhind Sphero Bolt meil võita õnnestus.

Septembrikuus võtsime aga robotikaringi lastega osa grupi robotika koolis võistlusest ning saime kuu robotikateo tunnustuse robotikavahendite kasutamise ning õpetamispraktika eest. Oktoobris korraldasime koos õpetaja Velle Taraste ja tema robotikaringi lastega Lego Maker Faire ürituse raames kooli sünnipäeva robotikanäituse ning võitsime loosi-auhinnana Mindstorms EV3 robotikakomplekti. Novembrikuu aga läks Progre Tiigri töötubasid korraldades ja Robotexiks valmistudes.

Lisaks erinevatele robotikavõistlustele ning -üritustele võtsid Helery Neeme, Mariam Zemskaja ning Jessica Int osa Noorte leiutajate konkursist, kus osales õpilased üle vabariigi. Jessica Int sai oma töö „Sallivla“ eest Eesti Rahvusringhäälingu eripreemia.

On olnud südumuste- ning auhinnarohke poolaasta ning kindlasti tuleb järgnev õppeaasta sama põnev!

Keele- ja enesearengukohvikud Tapal ja Tamsalus

Senta Malva,
MTÜ Virumaa Tugiteenused,
juhatuse liige

Integratsiooni Sihtasutus koordineerib üle Eesti hõlmavat projekti „Vähelõimunute iseseisva eesti keele õppe õpihoiakute kujundamine“ ja „Eesti keele õppehoiakute kujundamine keele- ja enesearengukohvikutes“. Lääne-Virumaal on sellega seoses Integratsiooni SA koostööpartneriks MTÜ Virumaa Tugiteenused.

Projekti põhieesmärk: keele- ja enesearengukohvikute kaudu kaasa eesti keelest erineva emakeelega vähelõimunud püsielanikke kogukonna ellu, parandada nende eesti keele kõnelemise oskust ja selle kaudu ka nende tööhõivet.

Keele- ja enesearengukohvikud toimusid Tapal ja Tamsalus veebruarist kuni novembrini sel aastal.

Tapa grupp alustas Tapa Noortekeskuses 12.02.2018, veebipõhiselt oli 16 registreerunud, neist lõpetas jaanipäeva paiku 11. Tamsalu grupp alustas 04.09.2018 Tamsalu Gümnaasiumi ruumides 17 huvilisega ja selle lõpetas samuti 11 inimest. Programm nägi ette läbida 50 akadee-

milist tundi eesti keele õpet ning selle läbinud said ka vastavad tunnistused.

Keelekohvikutes käsitleti erinevaid igapäevaelu hõlmavaid teemasid nagu perekond, kodu, muusika, sport, Eesti sümbolika, traditsioonid, rahvustoidud, aas- taajad ja muud aktuaalsed teemad. Kasutati erinevaid õppevorme, eelkõige interaktiivset õpet, sealhulgas erinevaid liikumismänge, dialoogi, puslesid, ajurünnakuid, vestlusringe jne. Küllastati valla erinevaid ettevõtteid, kus praktiseeriti õpitud sõnavara ja tutvuti ka töövõimalustega.

Põhilised projektiga püstitatud eesmärgid saavutati, läbi hanke valmistati ette ja viidi läbi eesti keele kohvikuid ja enesearengukohvikuid eesti keelt väheoskavatele püsielanikele, aga ka uussisserändajatele. Tagasiside osalejatelt oli väga positiivne. Kõigi kooskäinute ühine soov oli eesti keele õppega jätkata. Kui algselt oli raske gruppi kokku saada, siis nüüd võib öelda, et selline eesti keele õppevõrm oli sobiv ja huvipakkuv kõigile osale- nutele. Kõigi

õppurite eesti keele kõnelemisoskus paranes, arenes ka nende tööhõive- ja ühiskondliku tegevuse väli, laienes sil- maring, lisaks paranes ka motivatsioon elukestvaks õppeks. Kahju, et kursuste kestus jäi liiga lühikeseks, sest keeleõpe on pikk ja süsteemne protsess, aga alustuseks oli ka selline võimalus hea, millest kinni haarata.

Integratsiooni Sihtasutuse poolt tehtud korduvad järelevalvereidid- külastused Tamsalu ja Tapa kohvi- kutesse andsid hea ülevaate meie tegemistest, sellega jäädigi väga rahule.

Tänu kõigile, kes andsid panu- se keele- ja enesearengukohvikute kordaminekuks – eelkõige tublidele osalenutele Tapal ja Tamsalus, väga professionaalsele õpetajale Vikto- ria Betševile, Pille Öun'ale, Ene Augasmägi'le, Anu Jonuks'ile, Indrek Jurtšenkole, Tapa Noortekes- kusele ja Tamsalu Gümnaasiumile mugavate ruumide eest!

Kaunist jõuluaega!

Tamsalu Kultuurimajas on ligi 200 lastejoonistust ootamas vaatajaid.

Foto Kerli Relli

Kunstikooli toimetamised

Liina Kald
Tapa Muusika- ja Kunstikool

Tapa Muusika- ja Kunstikoolis õpib kunstiosakonnas sellest sügisest ligikaudu 90 õpilast kolme tegusa õpetaja käe all. Värskest valminud töödest on Tamsalu Kultuurimaja pandud üles näitus, mida saab vaadata alates 17. detsembrist.

Sügisel osalesid meie õpilased ka paaril kunstikonkursil. Oktoobris võtsime osa Tallinna Huvikeskus Kullo Lastegalerii 35. sünnipäeva puhul korraldatud kunstikonkurss-näitusest. Näitus nimega "Pidu"

kutsus maalima-joonistama-voolima peo teemadel.

Kokku osales 36 kooli üle Eesti ja saadeti üle 200 töö. Annabel Söödi joonistus "Pidu puhta pea peal" pälvis 9.-13.-aastaste vanuserühmas auhinnalise preemia, õpetajaks Katriin Leete.

Tööd olid üleval Kullo Lastegaleriis Tallinna vanalinnas. Meie kooli esindasid näitusel veel Eliisa Maria Sahtel, Mia-Marii Tedrekull ja Kärt Varblane. Pilt näitusest saab vaadata ka Kullo Lastegalerii Facebooki lehel.

Novembris 2018 korraldas Lastekaitse Liit joonistuskonkursi „Mina

muutuvas digimaailmas“.

Konkursile laekunud pea 800 töö hulgast valis žürii välja parimad ning Tapa Muusika- ja Kunstikooli 12-aastane õpilane Kertu Rebane sai 2. vanusegrupis auhinnalise koha tööga „Võimatu hulk võimalusi“. Õpetajaks Renee Aua.

Kõiki võidutöid saab vaadata Lastekaitse Liidu kodulehel <https://www.lastekaitseliit.ee/2018/11/lapse-õiguste-kuu-joonistusvoistluse-voitjad-2018/>

Mõned konkursil käinud tööd on juba ka Tamsalu kultuurimajas avataval näitusel üleval. Olete oodatud vaatama!

Otsitakse hindamiskomisjoni liiget

Tapa Vallavalitsus kuulutab välja avaliku konkursi

MTÜ Arenduskoda LEADER projektitaotluste hindamiskomisjoni liikmekandidaadi leidmiseks.

Hindamiskomisjoni koosseisu valitakse liikmed erinevatest organisatsioonidest ja MTÜ Arenduskoda LEADER piirkonna viiest omavalitsusest. Komisjonis on kuus liiget, kellest viis esindavad erinevate omavalitsuste territooriume ja üks on MTÜ Arenduskoja esindaja. Komisjoniliikmete hulgas võib olla kuni kaks avaliku sektori esindajat ja peab olema vähemalt üks kolmanda sektori esindaja ja üks äri sektori esindaja.

Tapa valla piirkonna esindaja on vastavalt kvoodile kohaliku omavalitsuse esindaja. Kandideerijate hulgast valitakse välja üks komisjoni põhiliikme ja üks asendusliikme kandidaat. Hindamiskomisjoni liikmed kinnitab MTÜ Arenduskoja juhatus.

Hindamiskomisjoni liikme tööülesanded:

- LEADER projektitaotluste hindamine;

- osalemine LEADER projektitaotluste hindamiskomisjoni liikmete koolitustel;

- investeeringuobjektide külastamine, taotlejate kuulamine;

- osalemine hindamiskoosolekul;

- projektitaotluste lugemine ja hindamine toimub elektroonses taotlemissüsteemis;

- hindamiskomisjoni liikme tööd ei tasustata, vaid motiveeritakse muul viisil (tasuta õppe-motivatsioonireisil osalemine, tasuta koolitused või muud LEADERiga seotud enesetäiendused) ning vajadusel hüvitatakse sõidukulud.

Nõuded kandidaadile:

- tunneb LEADER põhimõtteid, LEADER tegevusgruppide toimimist ja KTG reguleerivaid õigusakte, on kursis MTÜ Arenduskoja strateegia 2014–2020 ning selle perioodi meetmetega;

- tunneb MTÜ Arenduskoja tegevuspiirkonda, omab ülevaadet liikmesomavalitsustes tegutsevates MTÜ-dest ja äriettevõtetest.

Kandideerijal palume esitada:

- motiveeritud avaldus;

- CV.

Dokumendid palume esitada digitaalselt allkirjastatult meiliaadressile vallavalitsus@tapa.ee hiljemalt 02. jaanuariks 2019.

Täiendav informatsioon Tapa Vallavalitsuse kontaktisikult Ilona Alla, tel 322 9671, või MTÜ Arenduskoda tegevjuhilt Heiki Vuntus, tel +372 5648 5208.

LEADER projektitaotluste hindamiskomisjoni liikmete konkursi reglement http://www.arenduskoda.ee/Data/2015/Dokumendid/Hindamiskomisjoni_liikmete_%20konkursi_reglement.pdf

Projektitaotluste hindamise ja projektitaotluse paremusjärjestuse koostamise organi moodustamine ja tööühma kodukord http://www.arenduskoda.ee/Data/2015/Dokumendid/Projektitaotluste_hindamise_kord_2018.pdf

Rohkem infot LEADER tegevusgrupi tegemistest leiab MTÜ Arenduskoda kodulehelt <http://www.arenduskoda.ee/et/>

TAPA VALLAVALITSUS MÜÜB KIRJALIKUL ENAMPAKKUMISEL:

2-toalise korteriomandi asukohaga Lääne-Virumaa Tapa vald Tapa linn, Eha tn 12-14, Tartu Maakohtu Kinnistusosakonna kinnistusregistri registriosas nr 3351731, katastritunnusega 79101:016:0009 (375/26108 mõttelist osa kinnistust ja reaalses eluruum nr 14, mille üldpind on 37,50 m²).

Majas on korteriühistu. Korter on viiendal korrusel, keskküttega.

Korterit iseloomustab akende-uste suurem kulum, korteri siseviimistlus kapitaalremonti vajav. Korteris puudub elektrivarustus.

Müügi alghind on 3700 eurot, tagatisraha 100 eurot ja enampakkumisest osavõtutasu 25 eurot. Tagatisraha ei kuulu tagastamisele, enampakkumise võitjal arvestatakse tagatisraha ostuhinna sisse.

Kirjalikud pakkumised esitada Tapa Vallavalitsusele kinnises ümbrikus hiljemalt 11.01.2019 kell 10.00 aadressil Pikk tn 15, Tapa või meiliaadressil vallavalitsus@tapa.ee. Ümbrikul või meilil peab olema märgusõna „Eha“.

Pakkumine peab sisaldama:

- 1) pakkuja nime, elu- või asukohta, isiku- või registrikoodi, e-posti aadressi, kontakttelefoni;
- 2) nõusolekut enampakkumises osalemiseks esitatud tingimustel;
- 3) numbrite ja sõnadega väljendatud pakkumise summat, mis ei tohi olla väiksem alghinnast.

Pakkumiste avamine toimub 11.01.2019 kell 10.05 Tapa vallavalitsuse III korruse saalis Pikk 15.

Osavõtutasu ja tagatisraha peab olema eelnevalt laekunud Tapa vallavalitsuse arvele nr EE722200001120077103 Swedbankis. Enampakkumise võitja on kohustatud müügi- ja asjaõiguslepingu sõlmima hiljemalt ühe kuu jooksul pärast pakkumise toimumist. Juhul kui enampakkumise võitja ei ilmu ettenähtud aja jooksul lepingu sõlmimisele, kaotab ta õiguse lepingu sõlmimiseks ja kordusenampakkumisel osalemiseks ning talle ei tagastata tagatisraha.

Müügi- ja asjaõiguslepingu sõlmimise kulud kannab ostja.

Täiendav info:

finantsspetsialist Mati Kanarik, tel 32 29 657, e-post mati.kanarik@tapa.ee.

3. jaanuaril 2018 kell 10.30

VABADUSSÕJAS VÕIDELNUTE 99. MÄLESTUSPÄEVA TÄHISTAMINE

Mälestusteenistused:

Tapa linna vanal kalmistul

Hans Kõiva kolme tundmatu sõduri kalmul;
hiljem Tapa linna uuel kalmistul Imastu Sõjainvaliidide rahulal

Info: 3229659, indrek.jurtsenko@tapa.ee

LOOMEAKADEEMIA REISIKIRJAD

Merili Vipper
Tapa Kultuurikoja kunstiline juht
ja väikeettevõtja Tapa Vallas

Küllastasin Hiiumaad 18. ja 19. oktoobril koos Loomemajanduse akadeemiaga. Tapa vald sai anda võimaluse kahele ettevõtlikule ja kultuurisõbralikule inimesele osaleda üritusel, olles piirkondlik partner loomemajanduse akadeemiale. Loomemajanduse akadeemia on osa Loov Eesti+Maa II projektist, mida rahastatakse Euroopa Regionaalarengu Fondist loomemajanduse arendamise meetmest.

Olin üks Tapa Valla poolt saadetud osaleja. Koos minuga tuli meie vallast ringreisile kaasa Ain Aasa, keda teatakse eeskätt Porkuni Paemuuseumist. Tahaksin jagada seda imetoredat kogemust ja julgustada ettevõtlikke inimesi rohkem omavahel suhtlema. Üheskoos tuleb palju julgeid ja häid ideid!

Akadeemia esimesel päeval võtsid meid lahkelt vastu ja tutvustasid oma tegemisi ning plaane sellised ettevõtted ja kohad nagu Soonlepa karjamõis, Hiiu-Suuremõis, Hiiumaa muuseum, kunstiresidentuur KOR-DON ning Kassari puhkekeskus.

Teisel päeval toimusid loomemajanduse ekspertiisid Ragnar Siili ja endise Lennusadama tegevjuhi ning EASi turismiturunduse juhi taustaga Ott Sarapuu eestvedamisel loomemajanduse valdkonna loengud, kus tuli lahendada ka praktilisi ülesandeid.

Kultuuri ja turismi omavahelistest

seostest rääkis Ragnar Siil: “Uuringutest tuleb välja, et kunst ja kultuur annab Eestis tööd 5% elanikkonnast, mis on vägagi arvestatav number. Kultuurivaldkonnas keskendutakse kultuuri sisemistele väärtustele ja öeldakse, et kultuurile ei saa panna hinnalipikut. Loomemajanduse arutelu põhjal peaks väitma, et kultuuril on sisemine väärtus, aga on ka muid väärtusi – näiteks majanduslik väärtus,” põhjendas Siil ja lisas, et isegi kui MTÜ ei ole kasumile orienteeritud, loob kultuur enda ümber siiski väärtust ja sellest võidavad ümberkaudsed ettevõtted.

Ott Sarapuu pidas aga praktilise loengu kultuurist, turismist, turundusest ja muuseumitest. “Mida saaks teha? Mis on need asjad, mis turismi mõjutaksid? Parema kliima?” küsis Ott. “See pole meie mõjutada. Midagi saame ikka selle heaks ära teha, mõeldes toidu-, arhitektuuri-, kultuuri-, muuseumi-, filmi-, või mõne mu turismivaldkonna peale, mis inimesi teatud sihtkohta valima panevad,” lisas ta.

Loengu praktiliseks pooleks moodustasime kaks gruppi ja saime lähteülesandeks mõelda välja Järva- maale plaan, mis tooks sinna nii sise-, kui välituriste ja lisaks piirkonnale püsivalt väärtust. Äge oli see, kuidas teemat arutav seltskond elavnes ja asus pakkuma ideid teostamiseks olulisi lahendusi.

Võtsin sellest kogemusest kaasa tunde, kuidas võõrad inimesed said inspireeritud ja soovisid panustada, olime justkui sõpruskond, kes teineteist tegelikult eile veel ei tundnud.... Aitäh!

Ain Aasa
väikeettevõtja

Moto:

Ragnar Siil: *Kultuuril ja loomingu-
gulistel inimestel on võime muuta
piirkondi paremateks, edukamateks,
põnevamateks, ilusamateks ja uuen-
duslikemateks.*

„Tapa?“

„Tapa???“

„Mis teil seal Tapal vaadata on, et inimesed peaksid seal kinni pidama?“

Niisugune oli Loomemajanduse Akadeemia seminari juhtide dialoog peale seda, kui olime Merili Vipperiga tutvustamise käigus öelnud, kust tuleme. Püüdsime siis kõik oma vaatamisväärsused üles lugeda – militaarteema, Paemuuseum, Porkuni järv, Jäneda üritused...

Üks organisaatoritest aga ütles, et kui ta oma poega Tapale aega teenima viis, siis ei tohtinud kasarmu värava taga piltigi teha – militaarobjekt ikkagi...

See kõik juhtus juba seminari teisel päeval, kui olime teooriat kuulamas. LoovEesti korraldas Loomemajanduse Akadeemia seekord Hiiumaal. Ürituse eesmärk oli vaadelda, kuidas hiidlased loomemajandusest elatamisega toime tulevad. Minu sattumine sinna oli tõesti juhus, millele ma aga väga tänulik olen.

Kohtasime hulka säravate silmadega inimesi – luua saabki ju ainult nii. Käisime Eesti esimeses ja vist ainukeses kuppelmajas, mida katavad päikesepaneelid ja mis on peremehe sõnul energeetiliselt mõttes täielikult nullmaja – suvel kogutud ja Eesti Energiale müüdud elektri eest saab talvel ilma juurde maksmata ära elada. Tõsi küll, tegemist on suvemajaga (<https://soonlepa.com/>).

Järgmine sihtmärk oli Suuremõisa loss, kus asus ka kohalik algkool ja Hiiumaa ametikool. Kompleksis käis väga kapitaalne restaureerimine ja tehtud töö oli tõeliselt muljetavaldav. Rahanumbrid minuni ei jõudnud, aga küllap on tegemist mitte suure, vaid väga suure rahaga. Mõte läks kohe meie kohalikule Porkuni koolile. Kümme aastat tagasi otsustati, et mõisa renoveerimine on liiga kallis ja ehitati uus kool, mis igati vastab erivajadustega laste õpetamise vajadustele. Seda otsust ei kahetse täna ka kõige suuremad nostalgia ja retrosõbrad. Tahtmatult tulid meelde ka kreisilinna tõmblemised riigikooli ümber ja arusaamatuks on see jäänud tänaseni. Ordulinnuses oleks ju ka igati... Ja üks koolijuhtimisest mitte väga kaugel seisev sõber ütles nelja-silmavestluses, et võimaluse korral paneks ta oma kolile pommi alla ja ehitaks uue, vajadused lihtsalt on juba nii teistsugused.

<http://suuremoisa-loss.eu/cms/index.php/ee/>

Järgnevad tunnid kuluvad Hiiumaa Muuseumis, Loomeresidentuuris Kordon ja Hiiumaa Loovinimeste Ühenduse galeriis. Saime ülevaate tegemistest ja probleemidest, kõikjal oli müügis kohalike tehtud taieseid.

Õhtul saabusime Hõbekalasse, kus meid maitsvalt toideti ja öömaja pakuti.

Järgmisel hommikul algaski loo algul mainitud seminar. Lektor Ragnar Siili juhtimisel esialgu loen-

Kukeloss

Foto: erakogu

guna. Siisejuhatuseks oligi loo algul toimunud tutvustamine, uuriti suhet loovmajandusega ja tehti kohe ka asjalikke märkusi. Ragnari jutust jäi meelde, et päris arvestatav hulk inimesi Eestis elatub loomemajandusest. „Kultuurivaldkonnas keskendutakse kultuuri sisemistele väärtustele ja öeldakse, et kultuurile ei saa panna hinnasilti. Loomemajanduse arutelu põhjal peaks väitma, et kultuuril on sisemine väärtus, aga on ka muid väärtusi – näiteks majanduslik.“ Loovmajandusega tegelev MTÜ või ettevõtja ei pruugigi olla kasumile orienteeritud, sellele vaatamata loob tekkiv kultuur enda ümber lisaväärtust. „Seda nimetatakse ülekandumise efektiks – tahame või ei taha, ümberkaudsed ettevõtted ja inimesed võidavad,“ ütles ta. Mõned aastad tagasi

Eesti Konjunktuuriinstituudi läbi viidud kultuuri- ja spordisündmuste majandusliku mõju uuringust selgus, et iga festivalile kulutatud euro toob festivali piirkonda tagasi keskmiselt neli eurot tulu. Kõige hullemal juhul toob tagasi vähemalt selle kulutatud eurogi.

Oma juttu ilmetas lektor rohkearvuliste näidetega nii meilt kui piiri tagant, ta on töötanud paljudes riikides.

Teise lektori, Ott Sarapuu ettekandest turismi arendamise teemal jäid meelde kaks märksõna – esiteks Lugu. Suure tähega. Toode või mis iganes te välja mõtlete, peab endas sisaldama midagi, mille annab vormida inimestele meeldivaks esitluseks. See peab teie toote või teenuse tarbijates tekitama emotsiooni, tahtmise sellest rääkida, rahulolutunde. Loo tekkimine/tekitamine on oluline, ilma ei tule midagi välja.

Teiseks märksõnaks oli koostöö. Kuna olime Hiiumaal rõhutas lektor just väiksemates piirkondades olevate loomeinimeste koostöömajanduse olulisust, sest üksinda lihtsalt ei suudeta endale piisavalt tähelepanu tõmmata. Samuti võimaldab koos tegutsemine anda inimestele kõike seda, mida ollakse kohale tulles valmis tarbima – toit, transport, info, meened jne.

Seminari lõpus tuli kahel grupil välja mõelda Järvamaa turismi edendamise kava ja tunnuslause. Meie grupp alustas suht hapude nägudega, aga tasapisi tuli hoog sisse, jõudsim lauseni “Avatud aegade maakond!” ja lugesime üles, kuidas kogu elu maakonnas turismi arendamisel neist aedadest ja tegevustest nende ümber sõltuda võiks.

Seminar tekitas hulga mõtteid.

Kõigepealt natuke minevikust – suurte eeldustega lugusid on siinkandis ju nähtud: Pandivere Paerik mis jõudis isegi oma raha emiteerimiseni, Tünnisõit, Naisekandmine ja ehk veel teisigi mis kõik täna meid pilvepiirilt vaatavad. Ja vastupidised näited, kõigepealt täiesti nullist alustanud Ööjooks, Puhta vee teemapark ja tuletage meelde teisigi. Tasub vaadata ja mõelda, mis on just nii läinud?

Ja nüüd jõuan muidugi ka omale hingelähedase teemani, mistõttu ma ilmselt Hiiumaale sattusingi. Rahvuskivi.

Eesti Paeliit tegi suure töö, suutes lisada meie paekivi Eestile oluliste sümbolite rivisse. Tänu omakandimees Marko Pomerantsi nooruslikule uljusele loodi Paemuuseum, mille juhtideks on olnud Ene – Riina Ruubel, Ella Vikk ja hetkel Triin Yerlikaya. Tänu Paemuuseumile oli Tamsalu vald ja jätkuvalt on Tapa vald tihedalt seotud meie rahvuskivi eksistentsiga eesti inimeste teadvuses. Aivar Noormägi on korraldanud palju paekonverentse ja andud hoogu muudelegi tegevustele. Eino Tombergi juhtimisel loodi Lubjapark ja tehti palju töid ümbruskonna karjääride korrastamiseks. Paeliit on jätkuvalt meid toetanud. Aga kahjuks on juba mitu aastat näha hääbumise märke. Kibedaim näide ehk Lubjapark, kus lugupeetud inimeste istutatud tammed ja kunagi korrastatud, praegu aga võssa kasvanud ja hooldamata taristu ootavad peremehekätt.

Ja nüüd on Tapa vallaga juhtunud 100 tamme park ja Kukeloss. Sõna juhtunud kasutan meelega, sest olen aru saanud, et algselt nii võimsat asja teha ei plaanitud. Tuleb tänada arhitekte, ehitajaid, muidugi ei saa mööda minna ka paekiviväljapaneku autoritest Tiit Kaljustest ja geoloog Kalle Suurojast.

Rängalt eksivad need, kes arvavad, et probleemiks on seal kogu selle ilu korrashoidmine ja vandalismi ennetamine. Kõik on väga halvasti hoopis siis, kui me Kukelossi müüride vahelt ja tammede alt selle koha, aga miks mitte kogu Eesti rahvuskivi lugu üles ei leia.

Hiiumaast ja hiidlastest räägib muheda huumoriga Mae Lender oma raamatus „Minu Hiiumaa. Ähk läheb tarvis“, kus juttu ka kuppelmaja loomisest.

Seminari korraldaja LoovEesti koduleht <https://www.looveesti.ee/> ja ajakiri https://www.looveeuroopa.ee/wp-content/uploads/2018/11/Looveesti_nr12_2018-4.pdf, mida soovitan külastada.

MUUSIKA- JA KUNTIKOOL OOTAB TAGASISIDET!

Tapa Muusika- ja Kunstikool teeb ettevalmistusi juba järgmiseks õppeaastaks. Palume selleks teie abi.

Me ootame tagasisidet kõikidelt neilt, kes oleksid huvitatud **laulustuudios osalemisest**, nii Tapal kui ka Tamsalus.

Huviliste vanus peaks jääma 8.-16. eluaastani. Täpne õppeformaat selgub siis, kui huvilised on leitud.

Samuti tahame teada, kas Tamsalus oleks huvi **kunstiosakonna** järele.

Palun saatke oma vabas vormis soov hiljemalt 1. jaanuariks aadressile anni@tapamuusikakool.ee

Anni Rikker
Tapa Muusika- ja Kunstikooli õnnealajuhataja

Aasta uues Tapa vallas

Riho Tell
vallavanem

Tapa valla jaoks on ühinemisejärgne 2018. aasta olnud keeruline, täis pingeid ja võimuvahetust. Aasta on möödunud kahe valla, Tamsalu ja Tapa, ühtekasvamise märgi all, mis hõlmab uue juhtimisstruktuuri rakendamist, erinevate töökultuuride ja piirkondlike traditsioonide ühtlustamist, arvukate uute regulatsioonide kehtestamist, uue arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmist, uue ühise eelarve koostamist, uue allasutuse, Tapa valla Spordikooli loomist ning olemasolevate allasutuste reorganiseerimist ja palju teisi tegevusi.

Suur omavalitsus sarnaneb suure laevaga, mida pole võimalik järsult pöörata. Täna vastuvõetud otsused jäävad valla arengut mõjutama veel aastaid hiljem. Tapa valla suuruse omavalitsuse soovitud kursil hoidmiseks peab kasvama strateegilise juhtimise osakaal. Seetõttu on alustatud valla üldplaneeringu, haridusvõrgu-, soojusmajanduse- ning ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengukava koostamisega. Ees seisavad veel kultuuri- ja spordiasutuste juhtimise ümberkorraldamine, nii lepitati kokku Tamsalu ja Tapa valla ühinemise käigus.

Iga muudatus on keeruline, iga uus algus on raske, tagasilöögid ja ebaõnnestumised on paratamatud. Muudatused on siiski vajalikud ning pikas perspektiivis mõõdapäasmatud, selleks et toime tulla kiiresti muutuv maailmas ja pakkuda valla elanikele ootuspäraseid teenuseid.

kele ootuspäraseid teenuseid.

Suure valla puhul on oluline sideme loomine vallavõimu ja vallaelanike vahel, sealhulgas valla keskusest kõige kaugemate külade elanikega. Internetipõhiste teenuste arendamine küll lihtsustab asjaajamist, kuid ei asenda vahetut suhtlemist. Valla esindajad kohtusid novembrikuus kahe nädala jooksul valla erinevate külade elanikega. Kohtumistelt saadi vahetut ja väärtuslikku tagasisidet elanike probleemidest valla erinevais paigus. Saadud informatsiooni analüüsitakse ning koostatakse selle põhjal konkreetne tegevuskava. Täna kõiki neid, kes võtsid vaevaks kohtumistel osaleda ja oma arvamust avaldada!

Vallavolikogu ja vallavalitsus ei saa teostada võimu tegemata koostööd valla territooriumil paiknevate asutuste, ettevõtete ja kodanike ühendustega. Koostööpartneritest avaldab enim mõju Tapa linna ja selle lähipiirkonna toimimisele 1. jalaväebrigadi kohalolek. Tapa valla esindajad kohtusid 1. jalaväebrigadi juhtkonnaga 23. oktoobril. Kohtumise eesmärgiks oli arutada omavahelist koostööd ning kokku leppida konkreetsetes tegevustes. Tapa valla soov on, et Tapal paiknevad sõjaväelased tarbiks kohalikke teenuseid ning osa kutselistest sõjaväelastest looksid Tapa valda ka oma kodu.

Tulu, mida avalik sektor läbi teenuste laiali jagab, luuakse erasektoris. Mida edukamad on Tapa valla ettevõtted, seda rohkem tulu laekub vallale avalike teenuste korraldamiseks ja elukeskkonna parandamiseks. Valla poolt on arukas osa erasektori

poolt toodetud tulust investeerida ettevõtluskeskkonna arenguks, sh investeringud ettevõtlusalade taristusse (juurdepääsuteed, vee- ja kanalisatsioon- ning soojatorustikud). Sellisel toimides loome era- ja avaliku sektori koostöös jätkusuutliku piirkonna, kus on töökohti ja sisetulekut elanikkonnale.

Kahe valla ühendamise protsess on kaasa toonud lisakohustusi valla ametnikele. Möödunud aasta jooksul on ette valmistatud ning vallavalitsuse ja vallavolikogu poolt vastu võetud arvukalt kohalikku elu korraldavaid määruseid. Täna oma kolleege ja kõiki Tapa valla töötajaid selle panuse eest!

Mööduvat aastat jäävad meenutama väljapaistavad sportlikud saavutused ja suurepäraseid kultuurisündmusi. Tamsalus avati suve hakul Eesti Vabariigi Presidendi osavõtul Eesti 100 tamme esinduspark, Tapa Spordiklubi noor maadleja Marta Pajula saavutas kõrgeid kohti Euroopa tiitlivõistlustel, Lehtse kammerkoor naases Praha koorifestiivalilt hõbediplomiga, festival „Kino maale“ rõõmustas seegi kord suuri ja väikeseid vaatajaid üle Eesti, traditsioonilised Tapa muusikapäevad pakkusid unustamatuid elamusi külastajatele. See on vaid lühike loetelu meie tublide inimeste saavutustest ja tegemistest.

Aasta lõpp ja jõulud on ukse ees, advendiküünlad koos advendirahu soovidega süüdatud, tundkem rõõmu sellest mis meil on.

Head Tapa valla inimesed, soovin teile rõõmsat Jõuluaega lähedaste keskel ning kordaminekuid uuel aastal!

November vallavolikogus

Maksim Butšenkov
volikogu esimees

Peale otsuste, mis on igapäevased vallavolikogu jaoks ja ei paku erilist huvi kohalikele elanikele, võeti novembri istungil vastu rida otsuseid, millest peab rääkima.

Vastavalt Tapa ja Tamsalu valdade 2017. aasta ühinemislepingule peame ümber vaatama ja ühtlustama erinevate teenuste hinnad meie vallas. Näiteks, Tapa ja Tamsalu lasteade kohamaks peab olema ühesugune. Vastavalt volikogu otsusele, on nüüd esimese lapse kohatasu 30 eurot kuus, teise lapse kohatasu 20 eurot kuus ning kolmas laps käib lasteaia tasuta.

Paljusid Tapa elanikke huvitab Valgejõe saare küsimus. Sellel aastal toimus valla eestvedamisel ideede konkurss kaasava eelarve raames ning võitis idee korrastada saare territoorium 20 000 euro ulatuses. Selgus, et see on võimatu ühel lihtsal põhjusel - saar kuulub Kadrina vallale. 2010. aastal võttis juba vallavolikogu vastu otsuse piiride muutmise kohta, Kadrina vald oli nõus saart meile üle andma, kuid mingil põhjusel seda korraldust ei täidetud. Novembris panime oma otsusega selle protsessi

uuesti käima ning viime saare korrastamise kindlasti lõpule.

Samuti kinnitasime revisjonikomisjoni lõpliku koosseisu. Eelmisel vallavolikogu istungil valitud esimehel ja tema asetäitjale lisandusid kaks saadikut - Tatjana Tamm opositsiooni poolelt ja Sirje Major koalitsioonist.

Viimase punktina arutati valla eelarvet järgmiseks aastaks. Mingsuguseid otsuseid vastu ei võetud, sest selle dokumendi maht ja olulisus nõuavad kaalutletud lähenemist ning kõikide komisjonide kaasamist. Arvan, et on kolm olulist momenti, mis mõjutavad selle dokumendi kinnitamist. Esiteks, laenukoormus, mis planeeritud investeeringute näol on peaaegu maksimaalne. Kujundlikult väljendades - tagavarad tulevaste suurte projektide jaoks kuivavad kokku. Teiseks, paberil planeeritud suurte ehituste maksumus kasvab realsuses kümnete protsentide võrra, vahel ka kordades. Näiteks - staadion Tamsalus. Eelarves planeeriti 25 000 eurot, kuid nüüd käib jutt summast 600 000 eurot. Kolmandaks, antud eelarve projekt on eelmise koalitsiooni valitsemise tulemus. Kolmikliit vajab aega, et süveneda sellesse dokumenti ja viia sisse parandused, mis peegeldavad meie lähenemist valla juhtimisele.

Sihtstipendiumi taotlemine

Anne Roos
haridusspetsialist

Täiskoormusel õppivate üliõpilaste motiveerimiseks ja toetamiseks võttis Tapa Vallavolikogu 28. septembril 2017 vastu määruse „Tapa valla sihtstipendiumi määramise kord“.

Stipendiumi suuruseks on 1 000 eurot, mida makstakse ühele isikule ühel korral. Stipendiumi on võimalik taotleda üliõpilasel, kes asus omandama kõrgharidust 2018. aastal.

Sihtstipendiumi on võimalik taotleda esimese semestri läbinud üliõpilasel:

- kes on lõpetanud Tapa vallas põhikooli või gümnaasiumi,
- kelle Eesti Rahvastikuregistri

järgne elukoht on Tapa vallas,

- kes on esimese semestri jooksul täitnud vähemalt 75% oma kinnitatud õppekava ainepunktidest.

Taotleja esitab:

- taotluse Tapa Vallavalitsusele. (Taotluse vormi blankett on kättesaadav Tapa valla kodulehel <http://www.tapa.ee/toimingud/sihtstipendium> ja vallaamajas.)

- kooli õppeosakonna poolt välja antud väljavõtte esimese semestri õpingukaardist.

Taotluse esitamise tähtaeg on 15. veebruar 2019.

Stipendiumi maksmise otsustab Tapa vallavalitsus veebruarikuus jooksul.

Küsimuste korral võtta ühendust haridusspetsialistiga, tel: 322 9684 või e-kiri: anne.roos@tapa.ee.

Ideede korje Tapa valla üldplaneeringu tarbeks

Sõnumed

Tapa Vallavalitsusel valmis kaardirakendus, mille abil soovib kaasata vallakodanikke Tapa valla üldplaneeringu koostamise protsessi. Ideekorje kaardile on võimalik esitada asukohast lähtuvaid ideid ja ettepanekuid, mis aitaksid valla arengut suunata ja mille abil ühiselt kohalikku elu planeerida. Selleks võivad olla ettepanekud teenuste parendamiseks, ideed uute ühiskasutatavate objektide või ruumi-

alade loomiseks, info probleemsetest kohtadest jne.

Ettepanekute esitamisel on võimalik valida 9 alateema vahel: avalik ruum; ehitus ja arendustegevus; kultuur, sport, vaba aeg; liiklus ja ühistransport; probleemset kohad; rohealad ja haljastus; teenused; väärtuslikud objektid ja alad; muud ettepanekud.

Oma ideid saab kaardile kanda 20. jaanuarini 2019.

Lisaks kaardirakendusele saab oma-poolseid ideid ja mõtteid esitada e-postiaadressil vallavalitsus@tapa.ee.

Tapa valla üldplaneeringu ideekorje

kaardirakendus asub aadressil: <https://tapa.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=cdf009da05b14cdf997d2abbd8d3a7d1>

Koostatava üldplaneeringu materjalidega saab lähemalt tutvuda Tapa valla kodulehel aadressil: <http://www.tapa.ee/uldplaneering>

Üldplaneeringuga seotud täiendavate küsimuste korral võtta ühendust Tapa vallavalitsuse arendusspetsialisti Vahur Leemetsaga (vahur.leemets@tapa.ee, telefonil 3229658 või vallavalitsus@tapa.ee)

Aruannete esitamine tähtaeg Tapa vallast tegevustoetust saanud huviringidele ja mittetulundusühingutele on 31.01.2019

Tapa Vallavalitsus ootab Tapa vallast tegevustoetust saanud huviringidelt ja mittetulundusühingutelt aruandeid, tähtaeg 31.01.2019. Aruande vormi leiata siit: <http://www.tapa.ee/toimingud/mittetulunduslike-spordi-kultuuri-noorte-ja-kula-uhingutele-tegevuse-jaoks-rahaline-toetus> Aruande käib vaid 2018. aasta sisulise tegevuse ja rahade kasutamise kohta. Palun saatke aruanded allkirjastatult aadressile vallavalitsus@tapa.ee või postiga Pikk 15, Tapa 45106. Info: Indrek Jurtšenko, 3229659, indrek.jurtshenko@tapa.ee

VALLAVALITSUSE- JA VOLIKOGU INFO

Koolieelsete laste-asutuste osalustasu

Anne Roos
haridusspetsialist

Tapa Vallavolikogu võttis vastu määruse nr 43 „Lapsevanemate poolt kaetava osalustasu kehtestamine Tapa valla koolieelsetes lasteasutustes“ 26. novembril 2018.

Määruse eesmärk on ühtlustada Tapa valla lasteaedades lapsevanema poolt kaetav osalustasu, mida võib kasutada õppevahendite ja majandamiskuludeks ning personali töötasuks ja sotsiaalmaksuks.

Osalustasu suurus on:

1) kui perest käib Tapa valla lasteasutuses üks laps, lapsevanem maksab 30 eurot;

2) kui perest käib Tapa valla lasteasutuses samaaegselt kaks last, lapsevanem maksab ühe lapse eest 30 eurot ja teise lapse eest 20 eurot;

3) kui perest käib Tapa valla lasteasutuses samaaegselt kolm või enam last, tasub lapsevanem ühe lapse eest 30 eurot ja teise lapse eest 20 eurot ning kolmanda ja järgnevate laste eest lapsevanem

osalustasu ei maksa.

Osalustasu maksab lapsevanem kalendrikuu eest sama kalendrikuu 15. kuupäevaks Tapa Vallavalitsuse esitatud arve alusel (§3).

Määruses on välja toodud lapsevanema poolt kaetava osalustasu maksimist soodustavad asjaolud:

1) alates pere kolmandast lapsest ei võeta osalustasu (§ 2);

2) osalustasu ei pea tasuma lasteasutuse töötajate kollektiivpuhkuse ajal (§ 3),

kollektiivpuhkused on Jäneda Kooli, Lehtse Kooli ja Vajangu Põhikooli lasteaiarühmade töötajatel;

3) osalustasu ei pea maksuma kogu kalendriaasta eest, lapsevanem vabastatakse kohatus

maksmisest kuni kahe kuu ulatuses aastas, kui lapsevanem ei kasuta lasteaiakohta.

Lapsevanem esitab kirjaliku avalduse lasteaia direktorile vähemalt üks kuu enne lasteaiakohta mittekasutamist (§ 3).

Määrust rakendatakse alates 1. jaanuar 2019.

Määrusega on võimalik tutvuda <https://www.riigiteataja.ee/akt/406122018021>

Sõidukite parkimine segab talihooldust ja lõhub haljasalasiid

Andrus Freienthal
abivallavanem

Mitmete sõidukiomanike seas on hakanud tekkima „traditsioon“ parkida oma lemmikud kõrvaltänavate ääres nii, et auto seisab osaliselt sõiduteel ja osaliselt haljasalal. On ka kesklinnas kõnniteedele parkijaid. Kirjelatud probleem on aktuaalne Tapal ja Tamsalus.

Niisuguse käitumisstiiliga kaasnevad järgmised halvad momendid, sest sõidukid:

-segavad lumekoristust

-lõhuvad kevadel ja ka suvel/sügisel vihmaste ilmade korral muruala ja pärast kantakse ratastega tänavatele muda, mis kuivab ja hakkab tolmana

-sõidukid takistavad kitsastel tänavatel teiste sõidukite möödasaatmist.

Liiklusseadus ütleb, et sõidukit ei tohi peatada haljasalal ilma selle omaniku või valdaja loata. Kõnniteel võib peatuda või parkida, kuid ainult juhul, kus seda lubab asjakohane liikluskorraldusvahend, jättes jalakäijale sõiduteest kaugemal kõnniteeserval vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse käiguriba.

Tamsalus ja Tapal peavad kesklinna sõiduteed ja kõnniteed olema talvel lumest puhtad poole kaheksaks hommikul. Kui on tugevad lumesajud, peavad lumetõrjemasinat juhid lasevõimaluse sõidukite vahel, samas aga on vaja saada kiiresti tänavad ja kõnniteed puhtaks. Sõidu-

kiomanikud, palun suhtuge sellesse mõistvalt ja aidake oma käitumisega kiirele ja korralikule lumetõrjele kaasa.

Kohalik omavalitsus on rajanud kesklinna piisavalt parkimiskohti, seega pole mitte mingisugust vajadust parkida sõidukeid kõnniteedele. Üldse aga peaks reeglits olema, et õine sõidukite parkimine korraldatakse kinnistusesel. Juhul aga, kui kõrvaltänavate sõidutee ja kinnistu vahel on piisavalt ruumi ning kinnistuomanik on rajanud korrektse sissesõidutee või sillutatud ala (kooskõlastatult KOV-iga!) sõiduki(te) parkimiseks ning sõidukid ei sega lumekoristust, ei ole sõidukite parkimine seal vastunäidustatud.

On veel üks ebameeldiv nähtus, kui pargitakse sõidukeid vastrajatud haljasaladele. Ehitajad jõuavad vaevu lõpetada tänavaehtuse, kui juba on keegi kohalikest parkinud oma sõiduki tärkamata muruga mullasele teepeenrale. Tulemuseks on rikutud vastrajatud haljasala ja muda tänavatel.

Selle leheloo eesmärk ei ole algatada diskussiooni teemal, kas ikka saaks leida mõnest normatiivtivist teatud seltskonna inetut käitumist õigustavaid tühimikke, vaid üleskutse väljendada suuremat mõistmist, tõelist kodaniku-algatus, viisakust ja teiste tööst lugupidamist.

Valla asulate avaliku ruumi saame kujundada ja korras hoida ainult kohaliku omavalitsuse ja kodanike koostöös.

Tapa valla 2018. aasta suuremad ehitused

Andrus Freienthal
abivallavanem

Tapa valla 2018. aasta hankeplaanis on kokku ligikaudu 55 tegevust, millest kõik ei ole ehitused, kuid investeeritud hoonetesse ja rajatistesse on märkimisväärselt palju. Toon allpool kokkuvõtte lõppeva aasta suuremate ehitustest.

Tänavaehtusobjektidest viidi ellu Tapal Üleviste tänav ehitus (311 401 eurot) ja Karja tänav rekonstrueerimine lõigul Ambla maanteelt kuni mahasõiduni Karja põik (358 853 eurot). Tamsalus ehitati ümber Tööstuse tänav Lubja ristmiku (endise TERKO kontori juures) ja Tööstuse 15 mahasõidu vahel (260 400 eurot). Valmis ehitati Tapa - Moe kergee (295 613 eurot). Üleviste, Karja ja Tööstuse tänavatel rajati uus sõidutee katend, ehitati kõnnitee ja tänavavalgustus. Karja tänav rekonstrueerimise maksumusest kattis ligikaudu 50% Kaitseministeerium.

Tapa-Moe kergee ehitati 2017 aastal esimese etapina valmis Moe keskuse ja Rakvere-Pärnu riigimaantee vaheline lõik. Käesoleval aastal rajati lõik Olerex AS tankla juurest kuni Moe ristmikuni. Tänavu rajatud kergee pikkus on ligikaudu 1700 meetrit ning sellest on valgustatud lõik linna piirist kuni raudteeüleskohani. Kokku oli suurte tee-ehitustööde maksumus 1 226 267 eurot.

Lisaks suurtele tee-ehitustele teostati rida väiksemaid töid. Ehitati asfaltkate või pinnati tänavad Tapal, Jänedal, Lehtses ja Tamsalus: Roheline, Lembitu, Depoo, Ehituse, Kitsas, E.Vilde, Toome, Aia, Jänedal-Jaama, Kraavi, Kooli, Uus, Karkuse tee. Kruusateede tolmuwabaks muutmiseks pinnati käesoleval aastal Laste küla läbiv tee. Ehitati kõnnitee Kaitseliidu maja ette Pikal tänaval.

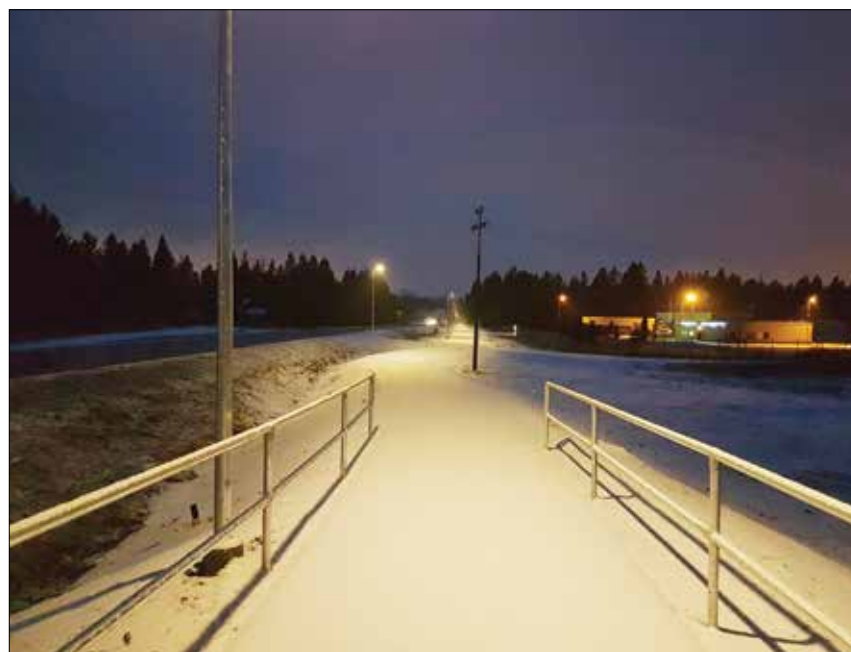
Vallale kuuluvates hoonetes on suurematest töödest seotud Tamsalu lasteaia Sääse õppehoone ventilatsiooni rajamisega, Tapa Vene Põhikooli süsteemide rekonstrueerimisega ja Tapa kultuurikoja ümberehitamisega. Tamsalu lasteaia Sääse õppehoonel puudus seniajani ventilatsioon, seepärast paigaldati lasteaiale kaasaegne soojustagastusega ventilatsioonisüsteem (154 174 eurot). Tapa Vene Põhikoolis on süsteemid vananenud, seepärast rajati hoonekompleksi vanemasse ossa uued ventilatsiooni- ja küttesüsteemid (599 880 eurot.). Tapa kultuurikoja alustati käesoleval aastal suuremahulisi rekonstrueerimistöid. Projekti järgselt saab hoone täielikult uue välisilme ning väga suured ehitustehnilised muudatused toimuvad ka maja sees ja muutub ruumilahendus. Hoone soojustatakse, ehitatakse uued elektri- kütte- ja ventilatsioonisüsteemid. Tööd saavad valmis järgmise aasta suvel (1 402 113 eurot). Kokku on nimetatud kolmel objektil teostatavate tööde maksumus 2 156 167 eurot.

Väiksematest ehitustöödest on teostatud Tapa Hooldekodu 2. korruse nelja ruumi remont (11 071 eurot), Tapal linnakalmistu kabelihoone välispiirete remont (29 396 eurot) ja Tapa Vallahoolduse garaaži ja olmeruumide korrastamine (90 249 eurot). Kokku nende objektide maksumus on 130 716 eurot.

Tapa linnaraamatukogu esine park

Foto Andrus Freienthal

Tapa-Moe kergliiklustee

Foto Andrus Freienthal

Parkides ja mänguväljakutel teostati samuti rida töid. Tamsalu 100 tamme parki rajati jalgteed koos valgustusega. „Kukelossi“ nime all tuntud tsariaegse hoone müürid konserveeriti ja viimistleti. Müüride vahele seati üles lubja-tööstuse ajalugu tutvustav ekspositsioon. Parki rajati laste ja noorte jaoks rulade ja tõukerataste trikirada. Tampepargi tööde maksumus 310 658 eurot. Tapal jätkati linnaraamatukogu haljastu ümberkujundamist. 2017 aastal ehitati 1. Mai puistee kõnniteelt valgustatud jalgte reamatukogu peaukseni ning koos sellega avati hoone fassaad tänavale. Käesoleval aastal kujundati ümber haljastus. Vanade ja haigete puude asemele istutati punase tamme „Aurea“ noored istikud (16 459 eurot). Tapa linna lõunaosas, Eha ja Üleviste tänavate piirkonna lastel polnud seniajani üldkasutatavat mänguväljakut. Sellega seoses otsustas vallavalitsus rajada Ivaste ja Eha tänavate ristmiku lähedale vana staadioni äärde kaasaegse valgustatud mänguväljaku (31 948 eurot). Kokku teostati parkides ja mänguväljakutel töid 359 065 euro väärtuses.

Lõppeval aastal alustati ettevalmistusi järgnevate ehitustööde jaoks mitmete rajatiste rekonstrueerimise projekteerimist. Töös on Tamsalu kultuurimaja ja Tamsalu Gümnaasiumi staadioni rekonstrueerimise projektid. Samuti on algust tehtud Tapa lasteaia Vikerkaar õueala korrastamise ja Tapa Muusikakooli hoone rekonstrueerimi-

ne projektide ettevalmistamisega.

Tänavaehtustele poole pealt on töös Tamsalus Paide mnt rekonstrueerimise projekti koostamine. Tänav teenindab valla ühte suuremat ettevõtet - E-Betonelement AS Tamsalu tehast ja suurt osa Tamsalu elanikest. Seoses sellega, et tänav seisund on vilets, on plaanis see rekonstrueerida ning käesoleva aasta lõpuks peaks valmima rekonstrueerimise projekt. Projekti järgselt saab Paide maantee uue sõidutee, tänavavalgustuse ja kõnnitee. Samaaegselt on töös Läpi-Ojaküla tee korrastamise projekteerimine. Seda rahastab täies ulatuses Kaitseministeerium.

Ehitustööde hinnad on välja toodud illustreerimaks suuremate teostatud tööde mahtusid. Samas ei ole konkreetses leheloo üles loetletud aasta jooksul teostatud kõikide tööde maksumusi, sest siis muutuks see raamatupidamisaruandeks.

Lisaks ehitustöödele on korraldatud erinevate teenuste sisseostmiseks hanked: vallaasutuste elektripaigaldiste käidukorralduse teenuse osutamiseks, valla haljasalade hooldamiseks, vallateede teeäärte niitmiseks, valla kruusateede kruusataiteteedeks, haridusasutuste toitlustusteenuse osutamiseks, valla õpilaskoolide teenindamiseks, Lehtse, Jänedal ja Vajangu katlamajade küttepelletite ostmiseks, valla soojusmajanduse arengukava koostamiseks, valla ÜVK arengukava koostamiseks, valla hariduse arengukava koostamiseks.

SPORT

2018 aasta naiste käsipalli Eesti Karikavõistlustel tuli Spordiklubi Tapa/Tapa valla Spordikoolile 3. koht. Spordiklubi Tapa/Tapa valla Spordikooli võistkonnas mängisid: Jete Lisett Neerot, Mia-Marii Tedrekull, Kertu Neerot, Kristel Külmallik, Margit Freimann, Marjette Maie Müntser, Keili Kadak, Annika Kari, Chrizti Tint, Kadri Einmann, Gerda Staal, Karina Kuul, Marleen Vaigurand, Eleri Afanasjev, Kai Puhasmets, Jenni Horn Treenerid. Mare Neps, Elmu Koppelmann. Palju õnne!

Foto: Tapa valla Spordikool

Tamsalu kandi siberlased LAULULINNUS

Malle Annus
MRÜ Tamsalu kandi kontaktisik

20. novembril kogunesid Tamsalu kandis elavad ja rasked siberiaastad üle elanud Murtud Rukkilille Ühingu liikmed ja nende toetajad Laululinna külalistemajas, et rääkida teemal „Sotsiaalne hoolivus“. Ühtlasi mälestati meie seast hiljuti manalatele läinud Eleonorat ja Helgit, meenutati sõnas ja pildis ühiseid ettevõtmisi, kuulati külaliste sõnavõtte, nauditi kandlemees Sanderi esituses head muusikat ning külalistemaja perenaise pakutavat lõunat.

Teemat aitasid käsitleda Tapa valla sotsiaalhoolekande juhtivspetsialist Maarika Mändla ning sotsiaaltöötaja Pille Eevardi. Küsimusi oli palju ning arutelu kulges elavalt. Loodame, et meie mõtted ja ettepanekud jõuavad ka otsustajateni.

Tasub teada, et MRÜ-l on nõustamispunktid Tallinnas ja Tartus, kust saab vajadusel ka juriidilist abi.

Represeeritu tunnistuse olemasolul on võimalik saada kuni kaks nädalat taastusravi Seli Tervisekeskuses. Kulu kannab Kaitseministeerium. Meilt on seda teenust kasutanud viis inimest, neist kaks korduvalt. Abi on olnud tervisele märkimisväärne.

Õnnetusse või elu hammasraste vahele sattunud represeeritutel on võimalik taotleda ühekordset toetust ka Rukkilille Fondist. Statuut on ühingu kodulehel.

MRÜ juhatuse tervitused edastas ühingu esimees hr Enno Uiibo ning tänas ühingu tegemistest aktiivse osavõtu eest. Oleme oma inimestega püüdnud ikka kohal olla kui vähegi võimalik. Sel aastal on eriti palju ettevõtmisi olnud, nii tõiseid kui mälestusüritusi. MRÜ ettevõtmisel oleme kohtunud mitme ministriga, käinud

Vabamu avamisel ja külastanud Tapa sõjaväelinnakut. Ka Eesti Kodu päeva tähistamine on ikka meie huviorbiidis. Kahju vaid, et meie liikmeskond aina vananeb ja tervisedki pole kiita. Püüame kohapealsete kooskäimiste ja mälestusüritustega võimalikult paljusid koos hoida ja tuge jagada. Ka seekord vedas tervis mitmeid osavõtta soovijaid alt.

Rakvere Memento tegemisi tutvustas meile pr Liina Kuusk. Nendega koos käisime Maarjamäe memoriaali avamisel, Pilistveres ja Estoonia kontserdisaalis austamisüritusel. Loodame ka edaspidi ühiselt toimetada.

Tamsalu vald on kasvanud suureks Tapa vallaks. Meie ühingul on seni olnud hea koostöö igal tasandil vallajuhtidega. Loodame, et see kestab ka suures vallas. Kui on saatusekaaslast või nende järeltulijaid, kes soovivad meiega koos toimetada siis võtke ühendust.

KULTUUR

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKOJAS

- 31. detsember kell 23:00-02:00** Aastavahetuse disko keskväljakul. Kohal näärivana ja snegurotška. Avatud baar (ainult sularahas). Üritus on tasuta.
- 8. jaanuar kell 18:00** Filmiõhtu Roger Restos. Kogupere seiklusfilmis „Lotte ja kadunud lohed“ saab vahva koeratüdruk endale väikese õe Roos. Tavapilet 4€, sooduspilet 2€. Filmi pikkus 1,18
- 9. jaanuar** Tapa vallutamise 100. Näidislahing ja näitus Männikumäel, soomusrong, sõdurisupp. Pargade panemised linna kalmistutel
- Kell 18:00** Toetuse Väejuhatuse Kaitseväge ajateenijate ansambli kontsert Tapa Vaksalis. Üritus on tasuta.
- 15. jaanuar kell 19:00** Filmiõhtu Roger Restos film „Mihkel“. Nõukogude Liidu lagunemise järel jääb elu Narvas soiku. Piirlinnas kasvanud Mihkel ja Vera unistavad aga paremast ja õnnelikumast elust ning on selle nimel valmis paljaks. Kaasatud on parimad oma ala professionaalid ning tunnustatud Eesti näitlejad nagu Päärü Oja ning Kaspar Velberg, Maiken Schmidt, Maarja Jakobson, Ivo Uukkivi, Rein Oja, Marko Matvere ja teised. Tavapilet 4€, sooduspilet 2€.
- 22. jaanuar kell 19:00** Filmiõhtu Roger Restos Film „Elu Hammasrattastel“. Filmis lõövad kaasa Ines Aru, Anne Veski, Sepo Seemann, Anne Paluver, Pille Pürg, Liina Tennossaar ja paljud teised. Filmi „Elu Hammasrattastel“ peaosas kehastab Kerdo Mölderit Veljo Reinik. Vanusepiirang: Alla 12 a. mittesoovitav. Tavapilet 4€, sooduspilet 2€. Filmi pikkus 2,26
- 29. jaanuar kell 19:00** Film Roger Restos. „Õigus õnnele“ on lavastaja Toomas Kirs ja stsenaaristi Eleonora Bergi teine ühine kinofilm. Tavapilet 4€, sooduspilet 2€. Filmi pikkus 1,35

Ürituste kavas ja ringide graafikus võib ette tulla muudatusi. Jälgige meie tegemisi www.kultuurikoda.ee, <https://www.facebook.com/tapa.kultuurikoda> või küsige infot 55595461 (direktor), 53432710 (kunstiline juht).

LEHTSE KULTUURIMAJAS

- 22. detsember kell 20.00** JÕULUPIDU KÕIGILE. Tantsuks ansambel „UBA“. JÕULUKAVA. Eelregistreerimine laudadesse. 21. detsembrini. PÄÄSE: 7.-€; peoõhtul kallim ja mugav koht pole garanteeritud. Info: 52 18 398; 38 33 350; info@lehtsekultuurimaja.ee
- 24. detsember kell 17.00** Lehtse Kammerkoor laulab Ambla Maarja kirikus JÕULUJUMALATEENISTUSEL
- 05. jaanuar kell 18.00** Tapa Linna Orkestri UUSAASTAKONTSERT Kõlas Tallinna Tuletõrjeühingu Puhkpilliorkester. Sisepääs – VABA ANNETUS!
- 06. jaanuar kell 10.00** LEHTSE 5. PINKSI PÜHAPÄEV Kestab XVII hooaeg. Osalema oodatud kõik huvilised: mehed, naised, poisid, tüdrukud. NB! Seekord PAARISMÄNGUD! Registr. algab 9.30 ja lõpeb 9.55! Täiskasvanutele: 3,50 €, õpil. tasuta.
- 07. jaanuar kell 13.00** „Ehavalguse“ KOLMEKUNINGAPÄEVA TÄHISTAMINE. Istumine peolauas ja verivorsti söömine *Oodatud iga huviline! *Saadame jõululauludega pühad ära! *Võtame kaasa vanade aegade salmikuid, märke, medaleid jm. väärtuslikke mälestustega esemeid koos lugudega. NB! Pane vorstiraha paar eurot taskusse!
- 08. jaanuar kell 18.00 – 20.00** Lehtse Käsitööseltsingu RAHVUSLIKU TIKANDI I ÕPITUBA. Alustame tikkimiskunsti A-st ja B-st – seega jõukohane kõigile! Kaasa võtta: tikkimislõngad või mulineed, riie ja suure silmaga nõel. Jätkub ka lapitööde tegemine. Juhendaja: Eva Arusoo
- 12. jaanuar kell 17.00** TAPA MANDOLIINIORKESTRI 5. SÜNNIPÄEVA KONTSERT. I osas esineb Tapa valla Mandoliiniorkester, II osa täidavad külalisesinejad: Eesti Mandoliinide Orkester, Saku Mandoliinid, Uhtna Mandoliiniorkester. On harukordne võimalus kuulata koos musitseerimas üle 100 mandoliini! Peale kontserti võimalus üles seada lauad ning algab PEOÕHTU ansambliga „LAVASSAARE TRIO“. PÄÄSE 5 €
- 16. jaanuar kell 10.00 – 14.00** LEADER
- 20. jaanuar kell 12.00** LEHTSE KÜLAKILB 5. MÄNG, XVII hooaeg. Võistkond kuni 4 liiget. Mängud kestavad aprillini. OSAMAKS: täisk.: 3.- €, õpil. tasuta
- 21. jaanuar kell 13.00** Klubi „Ehavalgus“ tegelused Mälutreening, jututuba, käelised tegevused
- 22. jaanuar kell 18.00 – 20.00** Lehtse Käsitööseltsingu RAHVUSLIKU TIKANDI I I ÕPITUBA. Kaasa võtta: tikkimislõngad või mulineed, riie ja suure silmaga nõel. Jätkub ka lapitööde tegemine *Juhendaja : Eva Arusoo Tule aga ka!

TAMSALU KULTUURIMAJAS

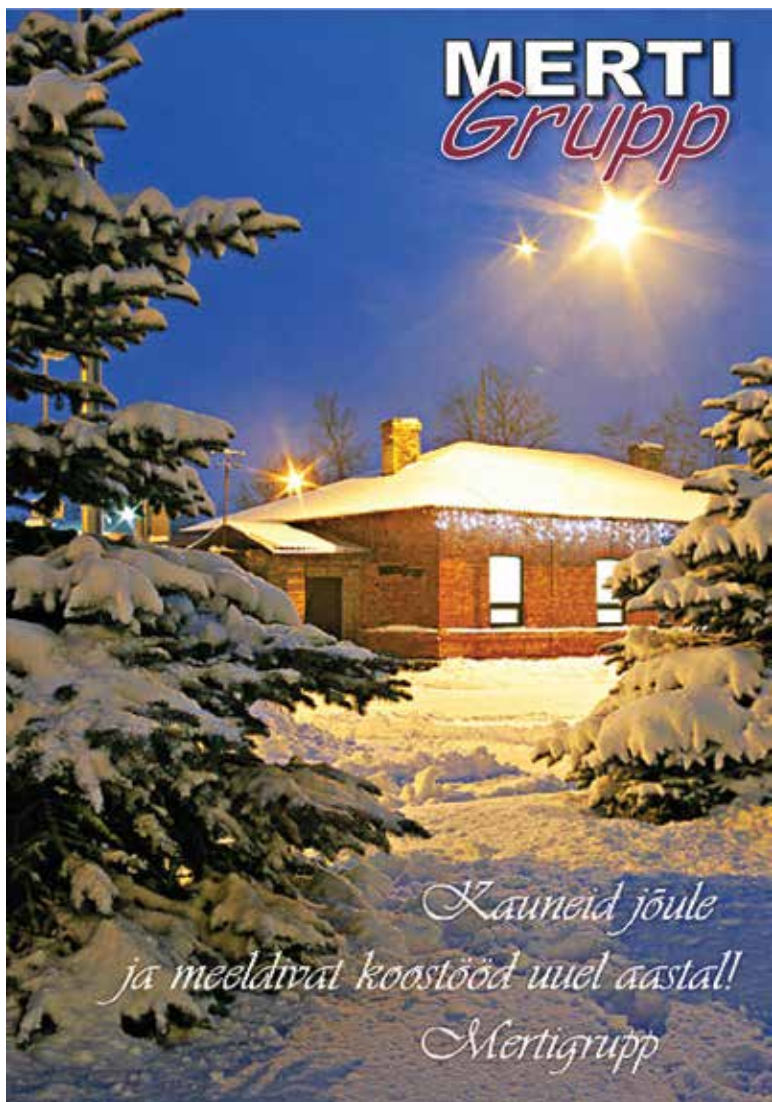
- 21. detsember kell 19.00** Lauluklassi jõulukontsert „Ballaadid lumele“. Pilet 3€
- 22. detsember kell 17.00** Taidlejate jõulukontsert. Tasuta
- 29. detsember kell 21.00** Glamurne aastalõpupidu täiskasvanutele. Showstoppers tantsijad, tantsuks ansambel FANTAASIA, üllatusesinejad. Piletid eelmüügist 15€, ürituse päeval 18€. Laudade broneerimise pileti ostmisel eelmüügist.
- 5. jaanuar kell 18.00** Heategevuslik tantsulavastus „Tuhkatriinu“. Pilet 2€. 15. jaanuar (T)
- Kell 11.00-14.30** Doonoripäev
- 26. jaanuar kell 18.00** Salme teater komöödia „Neli õuna“. Piletid 8/10€. Info ja broneerimine 32 30 968

REKLAAM JA TEATED

Õnne kõikidele
Tapa Loomakliiniku
klientidele!
Häid jõulupühi ja
Head Uut Aastat!

OÜ VETDOK

MERTI
Grupp

*Launeid jõule
ja meeldivat koostööd uuel aastal!*
Mertigrupp

TAMI
Automatics

Muudame taimede kasvatamise lihtsamaks ja tõhusamaks

KUTSE

Kaasaegsed lahendused taimekasvatuses- tulemuslikum ja ressursisäästlikum majandamine.

- Taimakasvatuse automaatika, kellele ja miks?
Eesti Maaülikooli lektor Priit Põldma
- Milliseid lahendused aitavad säästa raha ja aega?
TaMi Automatics OÜ
- Rahastusvõimalused, kuidas ja kellele?
Projektide spetsialist Merle Einola

Infopäev on osalejale TASUTA,
vajalik eelnev registreerimine!
Registreerimine kestab kuni 6.01.2019

Kuupäev: 14. jaanuar 2019
Kellaaeg: 11.00 -14:00
Peale programmi arutelu,
pakume kohvi ja suupisteid.

Aadress: Akadeemia 2, Pärnu.
5. korruse saalis.

Info ja registreerimine info@tamiautomatics.com, +372 56560103
www.tamiautomatics.com

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VIJAT

Tel 525 8325
renewiljat@gmail.com

Ostan garaaži Tamsallu või Tapale.
Tel 580 76 228

Viru Matusebüroo

1. Mai pst 18 • TAPA 45106
tel: 5334 0134
e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- 24h sumutransport
- matuste korraldamine
- kirstud, urnid, plaadid
- matusetarbed
- krematooriumi teenused

Unehõlma süda vajas,
mälestused helged maha jäid

Mälestame

EVI-MAIE TOOMLAT

Aini, Valve, Lüüli, Heli,
Maire, Salme ja Eleonoora

Mälestame ja avaldame
kaastunnet omastele

EVI-MAIE TOOMLA

surma puhul.
Majanaabrid Lehtsest.

Langetame leinas pea, kui lahkub
viimsele teele meie kallis naabrimonu

PEETER NORMAN

Südamlik kaastunne lähedastele.
Linnape küla elanikud

Kallis Sirje
sügav kaastunne isa
VÄINO SEPAMÄE
surma puhul

Jäneda "Kõrvelilled" ja Anu

UUED VALLAKODANIKUD

Ranel Mägi
Rica Mägi
Jasmin Allikas
Kelli Luigelaht
Kennert Rehe

ÕNNITLEME EAKAID

Selma-Armilde Toomla (Tamsalu) 22.12.1921 97
Elle Rum (Imastu) 23.12.1921 97
Ekaterina Lokk (Tapa) 3.12.1924 94
Faina Vertšenko (Tapa) 18.12.1926 92
Raimond Tõnning (Tapa) 30.12.1926 92
Endel Johannes Lees (Lehtse) 4.12.1928 90
Endla Mugra (Jäneda) 9.12.1928 90
Valentina Mihailova (Tapa) 9.12.1928 90
Maria Lukka (Tamsalu) 9.12.1928 90
Kaisa Vaher (Tamsalu) 26.12.1928 90
Vaike Pevgonen (Loksa) 4.12.1933 85
Ain Saluste (Tapa) 9.12.1933 85
Lea-Aili Roosla (Vistla) 17.12.1933 85
Milvi Sepp (Tapa) 21.12.1933 85
Lembit Tint (Tapa) 2.12.1938 80
Valentina Evseeva (Tapa) 7.12.1938 80
Sofia Spiridon (Tapa) 16.12.1938 80
Tamara Kulikova (Tapa) 17.12.1938 80
Jaan Vanderer (Assamalla) 21.12.1938 80
Niina Mets (Tamsalu) 24.12.1938 80
Mai Soosalu (Räsna) 27.12.1938 80
Valentina Videvik (Saksi) 27.12.1938 80
Helle-Maie Bõtškova (Tamsalu) 28.12.1938 80
Liisa Kuusik (Porkuni) 29.12.1938 80
Helle Pronin (Tapa) 1.12.1943 75
Juhan Kreek (Loksa) 10.12.1943 75
Henrik Novik (Naistevälja) 13.12.1943 75
Helmut Hanson (Tamsalu) 16.12.1943 75
Kunnar Kaarlõp (Tamsalu) 23.12.1943 75
Aime Pors (Jootme) 25.12.1943 75
Mati Bankier (Tapa) 28.12.1943 75
Anne Sauks (Tapa) 4.12.1948 70
Antonina Kiss (Tapa) 6.12.1948 70
Lembit Uustalu (Porkuni) 11.12.1948 70
Zinaida Semjonova (Tapa) 21.12.1948 70
Rutt Ojarand (Moe) 24.12.1948 70
Rein Veinberg (Tapa) 25.12.1948 70
Tõnis Matsiselts (Tapa) 29.12.1948 70

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Andrei Pentinen
Väino Sepamäe
Rein Rääbus
Lembit Aimla
Aimar Partvei
Peeter Norman
Sergei Rožkov
Ellida Peensalu

Hannele Aruoja
Laine Part
Juta Piibeleht
Evi-Maie Toomla
Valentina Mashkova
Ododia Daniuk
Maimu Tigane
Valentina Toptšii

ТАРА VALLA AJALEHT

Таласские Вести

№ 11/236

Декабрь 2018

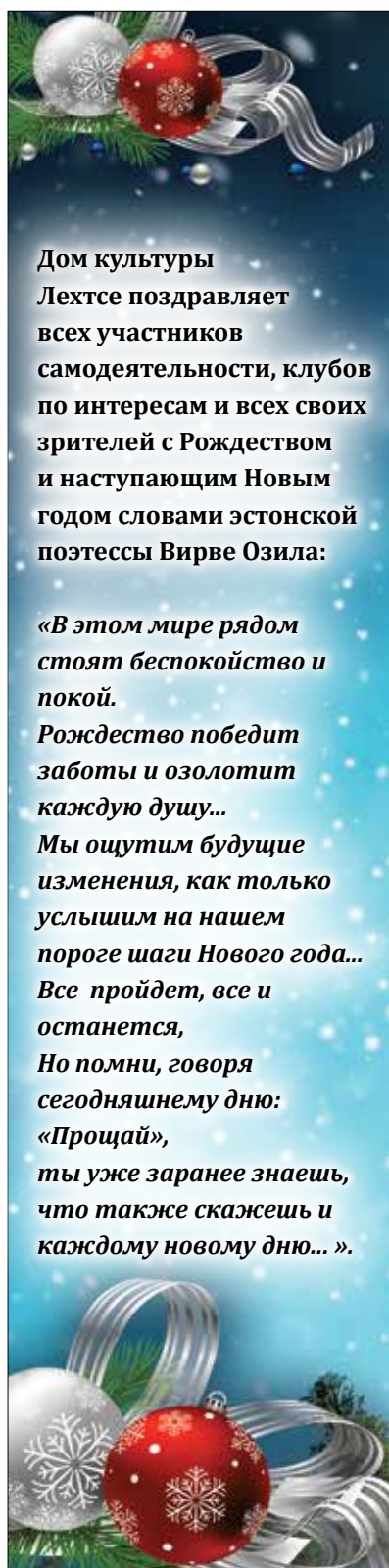
Бесплатно

РОЖДЕСТВО 2018

*Радостного
Рождества!
Счастья
и удачных дел
в наступающем
году!*

*Максим Бученков,
председатель
Таласского волостного
собрания*

*Рихо Телль,
Таласский волостной
старейшина*

*Дом культуры
Лехтсе поздравляет
всех участников
самодеятельности, клубов
по интересам и всех своих
зрителей с Рождеством
и наступающим Новым
годом словами эстонской
поэтессы Вирве Озила:*

*«В этом мире рядом
стоят беспокойство и
покой.*

*Рождество победит
заботы и озолотит
каждую душу...*

*Мы ощутим будущее
изменения, как только
услышим на нашем
пороге шаги Нового года...*

*Все пройдет, все и
останется,*

*Но помни, говоря
сегодняшнему дню:*

«Прощай»,

*ты уже заранее знаешь,
что также скажешь и
каждому новому дню...».*

По традиции центром рождественских мероприятий является церковь и религиозные приходы. Таласская лютеранская церковь в своей зимней красоте. Фото Андрус Фрейентал

Первый год новой Таласской волости

Рихо Телль,
волостной старейшина

Для Таласской волости первый год после объединения не был простым, были напряжения и произошла смена власти. И все же главным тезисом года было приближение друг к другу двух регионов - Тапа и Тамсалу. Это касалось структуры руководства, разницы в культуре труда, разных устоявшихся традиций, разработки новых нормативных актов и Программы развития, а также разработки Бюджетной стратегии. Появились новые волостные учреждения, открыта спортивная школа. Большое самоуправление - это как большой корабль, который невозможно развернуть на полном ходу. Решения, принятые сегодня, будут оказывать свое влияние спустя годы. В такой волости как Таласская волость главную роль играет увеличение доли стратегического руководства. Вот поэтому мы работаем над составлением Общей планировки, Программой развития теплового хозяйства, водоснабжения и канализации и сети учреждений образования. Впереди преобразования в сфере руководства культурой, спортом. Каждое изменение сложное, каждое начинание дается с трудом, не исключены неудачи и противостояние. Но изменения необходимы, особенно с позиции дальней перспективы развития Таласской волости и всего общества в целом. В большом самоуправлении существенным является создание действующей связи между властью и населением. Это в

равной степени касается центров и окрайних деревень. Интернет является в этом общении незаменимым, но нельзя исключать и непосредственного общения. В ноябре представители волостной управы встречались с жителями различных регионов волости. На этих встречах было высказано много ценного, были названы проблемные места. На основе этих бесед мы провели анализ и составили конкретный план устранения недостатков. Благодарю всех, кто принял активное участие в названных круглых столах и высказал свое мнение! Волостное собрание и волостная управа не могут успешно работать без действенного сотрудничества с предприятиями и организациями, работающими на территории волости. Огромное влияние на жизнь города Тапа оказывает присутствие 1-ой Пехотной бригады Сил обороны Эстонии. 23 октября 2018 года представители волостной управы и волостного собрания провели рабочую встречу с руководством пехотной бригады. Мы не только обсудили уже сделанное, но рассмотрели конкретные шаги нашего дальнейшего сотрудничества. Для волости важно, чтобы волостными услугами могли пользоваться военные, а профессиональные военные создали в нашей волости свой дом. Доход, который может делить общественный сектор, на самом деле создается в частном секторе. Чем успешнее работают таласские предприниматели, тем больше налоговых поступлений пополняют волостной бюджет. Следовательно, можно развивать

волостные услуги. В такой ситуации следует доходы от предпринимательства инвестировать в последующее развитие сектора предпринимательства - подъездные пути, водоснабжение и канализация, тепловые сети. Так в сотрудничестве частного и общественного сектора мы создаем сильное самоуправление, направленное на постоянное развитие, создание новых рабочих мест и увеличение доходов населения. Процесс объединения двух самоуправлений внес в работу волостных чиновников много дополнительных обязанностей. За год в нашей волости разработано и утверждено достаточное количество нормативных актов, регулирующих местную жизнь. Благодарю коллег за эту работу! 2018 год - это год значительных спортивных достижений и интересных культурных мероприятий. В Тамсалу с участием Президента Эстонии открыт юбилейный парк дубов, наша спортсменка Марта Паюла завоевала высокие медали на европейских чемпионатах по борьбе, камерный хор из Лехтсе привез из Праги Серебряный диплом, успешно прошел кинофестиваль «Кино на село», незабываемые впечатления дали Волостные дни музыки. Мы на пороге Рождества и Нового года, уже горят свечи Адвента. Эти праздники должны принести нам много радости! Порадуемся всему, что у нас есть! Дорогие жители Таласской волости! Желаю вам спокойного и радостного Рождества! Пусть эти праздники вы встретите в кругу своих родных и близких вам людей! Всего самого хорошего в Новом 2019 году!

РОЖДЕСТВО 2018

*Каждый нуждается
в тепле родного дома,
В солнце, которое
никогда не погаснет,
Чистых и сердечных
мыслях,
Давящих душе много
света.*

*Доброго завершения
2018 года и веселой
встречи Нового года!*

*Таласский
спортивный
центр*

*Пусть царит веселое
настроение, а на столе
пусть будут вкусные
пирожки.
Пусть уйдут заботы и
переживания,
а в место них пусть
сбудутся все желания.*

*Пусть уходящий год
запомнится добротой,
а Новый год принесет
всем нам много
счастья!*

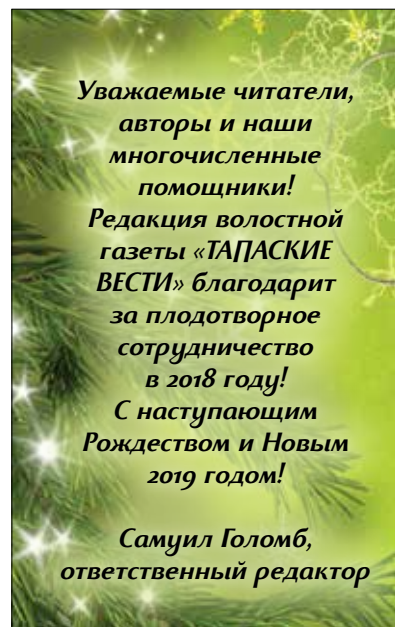
*НКО Вирумааские
опорные услуги
поздравляет
с Рождеством и
наступающим
Новым годом!*

*Уважаемые читатели,
авторы и наши
многочисленные
помощники!*

*Редакция волостной
газеты «ТАПАСКИЕ
ВЕСТИ» благодарит
за плодотворное
сотрудничество
в 2018 году!
С наступающим
Рождеством и Новым
2019 годом!*

*Самуил Голомб,
ответственный редактор*

ВОЛОСТНОЕ СОБРАНИЕ

Ноябрь в волостном собрании

Максим Бученков,
председатель волостного собрания

Помимо решений, которые являются будничными для волостного собрания и не представляют особого интереса для местных жителей, на ноябрьском заседании был принят ряд решений, о которых необходимо рассказать.

Согласно договору об объединении волостей Тамсалу и Тапа от 2017 года мы должны пересмотреть и уравнивать стоимость различных услуг по всей нашей волости. Например, стоимость места в детских садах в Тапа и Тамсалу должна быть одинаковой. Согласно решению собрания, стоимость места для первого ребенка теперь составит 30 евро в месяц, второго 20 евро, а третий может ходить в сад бесплатно.

Многих тапасских жителей интересует вопрос об острове Валгеййги. В этом году волостью был проведен конкурс идей и победило предложение благоустроить его территорию на сумму 20000 евро. Оказалось, что это невозможно по очень простой причине - остров принадлежит волости Кадрина. В 2010 году волостное собрание уже принимало решение об изменении границ. Волость Кадрина согласилась отдать остров нам, но по непонятной причине до сих пор это распоряжение выполнено не было. В ноябре мы своим ре-

шением запустили этот процесс по-новому и обязательно доведем благоустройство острова до конца.

Также был утвержден окончательный состав ревизионной комиссии. К выбранным на прошлом заседании председателю и его заместителю добавились два депутата - Татьяна Тамм от оппозиции и Сирье Майор от правящей коалиции.

Последним пунктом был рассмотрен проект бюджета волости на следующий год. Никаких решений по нему принято не было, так как объем и важность этого документа требуют взвешенного подхода и рассмотрения на уровне всех комиссий. Считаю, что есть три основных момента, которые очень влияют на скорость принятия этого документа. Во-первых, кредитная нагрузка, при запланированных инвестициях приближается к максимальной. Образно выражаясь - закрома для будущих больших проектов опустеют. Во-вторых, запланированная на бумаге стоимость больших строек в итоге вырастает на десятки процентов, а иногда и в разы. Как пример - стадион в Тамсалу. В бюджетной стратегии планировали 250000 евро, а теперь речь идет о сумме в 600000 евро. В-третьих, данный проект бюджета, это итог правления прошлой коалиции. Тройственному союзу необходимо время, чтобы выработать этот документ и внести изменения, которые будут отражать наш подход к управлению волостью.

Об оплате места в детском саду

Тапасское волостное собрание приняло 26 ноября 2018 года решение № 43 «Утверждение размера оплаты родителями услуг детских дошкольных учреждений Тапасской волости».

Принятие данного решения связано с необходимостью привести размер оплаты родителями услуг дошкольных учреждений к общему и единому показателю. Данные средства будут использованы для покупки учебного инвентаря, хозяйственных затрат, оплаты труда персонала и оплаты социального налога.

Размер родительского взноса следующий:

1) если в семье услугами детского сада Тапасской волости пользуется один ребенок, то родители оплачивают 30 евро.

2) если в семье услугами детского сада Тапасской волости пользуется двое детей, то родители оплачивают 30 евро за одного ребенка и 20 евро за второго ребенка.

3) если в семье услугами детского сада Тапасской волости пользуется три и больше детей, то родители оплачивают 30 евро за одного ребенка и 20 евро за второго ребенка, за всех остальных детей оплаты не взимается.

Оплата производится к 15-му числу каждого календарного меся-

ца на основе счета, выставленного Тапасской волостной управой (§3).

В принятом решении обозначены положения, при которых родители имеют право не оплачивать услуги детских садов:

1) начиная с третьего ребенка, посещающего детский сад, родители не должны оплачивать услуги дошкольного заведения (§ 2);

2) услуги детского сада не нужно оплачивать работникам дошкольных учреждений в месяцы коллективного отпуска (§ 3). Коллективные отпуска получают работники групп детских садов при школе Янеда, школе Лехтсе и основной школе Ваянгу.

3) оплату не нужно вносить в течение всего календарного года, освобождение действует на срок до двух месяцев если ребенок не пользуется своим местом в детском саду. В таком случае следует подать заявление на имя директора детского сада не позднее, чем за один месяц до начала срока непосещения детского сада (§ 3).

Решение Тапасского волостного собрания вступает в силу 1 января 2019 года.

С полным текстом решения можно ознакомиться по адресу: <https://www.riigiteataja.ee/akt/406122018021>

ИТОГИ 2018 ГОДА

Основные строительные работы 2018 года

Андрус Фрейентал,
вице-старейшина

В плане строительных подрядов 2018 года значилось 55 объектов. Правда, не все внесенные в план объекты, можно назвать строением. Но все же объем строительных инвестиций в уходящем году имеет внушительные размеры.

Из дорожно-строительных работ назову строительство улицы Юлевисте в городе Тапа (311401 евро) и реконструкцию части улицы Карья (358853 евро). В городе Тамсалу обустроен отрезок улицы Тёёстузе (260400 евро). Завершены работы на вело-пешеходной дороге Тапа-Моз (295613 евро) затрачено на втором этапе, общая сумма этого проекта 1226267 евро

На многих улицах появились тротуары и заменено освещение. Затраты реконструкции улицы Карья на 50% были покрыты Министерством обороны Эстонии.

Ремонтные работы затронули в основных населенных пунктах Тапасской волости 15 улиц и дорог. Перед зданием организации Кайтселийт на улице Пикк построен тротуар.

Подводя итоги строительного года, отмечу оборудование вентиляции в детском саду Сязее в Тамсалу (154174 евро). Мы занимались реконструкцией внутренних систем в Тапасской русской школе (599880 евро). и основательной реновацией центра культуры Кальтуурикода (общая сумма проекта 1402113 евро). Кальтуурикода откроется

Игровая площадка возле перекрестка тапасских улиц Ивасте и Юлевисте.
Фото Андрус Фрейентал

летом будущего года. Всеего на строительные работы на названных трех объектах Тапасская волость затратит 2156167 евро.

Назову еще несколько объектов: второй этаж тапасского социального дома (11071 евро), часовня и ограда на тапасском городском кладбище (29396 евро), гараж хозяйственного подразделения волостной управы (90249 евро). Общая стоимость реновации названных объектов 130716 евро.

Много работы потребовали наши парки, игровые площадки и зеленые зоны. В Тамсалу разбит парк 100 дубов и законсервирован т.н. петушиный замок (общая сумма проекта 310658 евро). Новое благоустройство получила территория возле Тапасской городской библиотеки (16459 евро). Детская игровая площадка появилась возле перекрестка тапасских улиц Ивасте и Юлевисте (31948 евро).

Сейчас ведется проектирование или подготовка проектирования

реконструкции следующих объектов - дом культуры в Тамсалу, стадион Тамсалуской гимназии, дворовая зона тапасского детского сада «Викеркаар», здание Тапасской школы искусства и музыки, шоссе Пайде в городе Тамсалу, дорога Ляпи-Оякюла. Для финансирования проектирования дорожных работ мы имеем гарантии Министерства обороны Эстонии.

Мы не только строим и обслуживаем волостные объекты, но и покупаем услуги обслуживания, проводя для этого конкурсы подрядов. Например, обслуживание электросистем волостных учреждений, благоустройство волостных зеленых зон, летний покос придорожных канав, организация питания детей в школах и садах, транспорт учеников, покупка древесной щепы для котельных в Лехтсе, Янеда и Ваянгу, а также разработка стратегических планов и программ.

Распределены «крышные» средства. Нас не обделили!

В Эстонии уже не один год существует традиция распределения политических партий, входящими в парламентскую коалицию, т.н. «крышных» средств.

В общей сумме три партии - центристы, партия «Isamaa» и социал-демократы решили направить в Ляэне-Вирумаа 320 тысяч евро. Что достанется Тапасской волости?

От партии Isamaa для приведения в порядок дворовой зоны тапасского детского сада «Викеркаар» будет получено 6 тысяч евро.

Центристская партия Эстонии решила поддержать НКО Добровольное пожарное общество Ваянгу (5 тысяч евро), которое планирует отремонтировать пол в народном доме Ваянгу. Еще центристы выделяют 5 тысяч евро для создания в Тапа шахматного кружка и 5 тысяч евро на развитие кружков роботостроения в волостных школах.

Эстонские социал-демократы также решили поддержать НКО Добровольное пожарное общество Ваянгу. 5 тысяч евро должно быть использовано на организацию летнего лагеря молодых спасателей. Инвентарь социального центра и учебного класса тапасского НКО Virumaa Tugiteenused (Вирумаасские услуги опеки), а также Тапасские спортивные клубы ручного мяча и борьбы вошли в список «крышных» средств социал-демократической партии.

Отчетность деятельности НКО

Индрек Юрченко,
специалист по культуре

Срок подачи отчетов деятельности работающих в Тапасской волости НКО - 31 января 2019 года. Отчеты должны представить

все НКО, которые получали дотации от волостной управы в 2018 году.

Бланк отчета можно найти по э-адресу: <http://www.tapa.ee/blanketid-ja-korrad>, под заголовком: «Rahalise toetuse saamiseks esitatava aruande vorm».

Подписанные отчеты следует

принести в волостную управу или прислать по адресу: Tapa vallavalitsus, Pikk 15, 45106 Tapa. Можно прислать документ с цифровой подписью на э-адрес: vallavalitsus@tapa.ee.

Дополнительная информация - Индрек Юрченко, тел. 3229659 или indrek.jurtstenko@tapa.ee

РУССКАЯ ШКОЛА

Копилка наград и титулов русской школы получила достойное прибавление. Фото из архива русской школы

Высокая награда Тапасской русской школы

Тапасские Вестни

Волостная газета уже не раз писала о достижениях русской основной школы города Тапа. Награда в области языкового погружения от ЦУ Innove вновь доказывает насколько серьезно в школе подходят к процессу обучения, внедрению современных форм и методов преподавания.

По сути награда ЦУ Innove - титул «Лучшее учреждение языкового погружения года» - это итог долгой работы в данной области. В русской школе внедрение занятий с элементами языкового погружения получило начало в 2003 году.

В сопроводительном письме ЦУ Innove отмечается посвященность и желание распространять свой опыт в регионе. Педагоги, связанные с языковым погружением, постоянно повышают свою

квалификацию, в школе задействован опорный персонал.

Из 43 выпускников основной школы продолжили свое обучение в гимназиях с эстонским языком обучения 23 ученика.

ЦУ Innove оценил созданную в школе языковую среду, организацию выездов для просмотра театральных постановок на эстонском языке.

Поздравляем Тапасскую русскую школу с высоким признанием!

Замечайте лучших людей! Они заслужили награды!

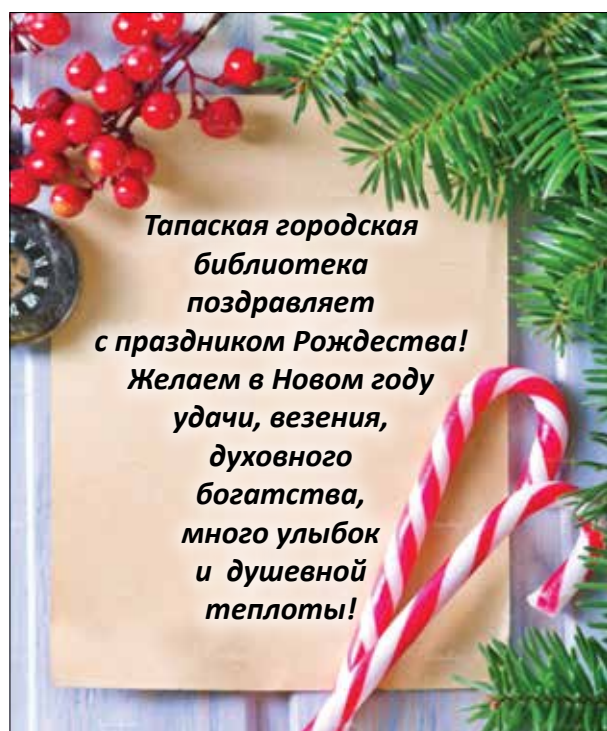
Индрек Юрченко, специалист по культуре

Уважаемые жители Тапасской волости! Призываем вас увидеть рядом с собой людей, которые заслуживают всеобщего уважения и поощрения! Просим смело заполнять лист представления. Просим перед представлением

внимательно познакомиться с новым Порядком поощрения в Тапасской волости. Волостная управа принимает от жителей и организаций представления к волостным наградам (Почетный житель и «Дело года») до 1 декабря 2018 года. Новый порядок определяет основы присвоения волостных титулов и званий. Разработана следующая система титулов: Почетный житель, «Знак

за заслуги» (представления могут подавать члены волостного собрания, волостного управления и волостной старейшина), «Дело года», почетная грамота, титул «Красивый дом», чествование новых граждан волости.

Чествование лучших людей Тапасской волости состоится 24 февраля 2019 года на торжественном вечере или на других мероприятиях, посвященных годовщине ЭР.

Неправильная парковка автомобилей мешает зимней уборке улиц

Андрус Фрейентал, вице-старейшина

У некоторых наших водителей вошла в моду новая «традиция» - парковка автомобиля так, что часть машины находится на проезжей части, а часть - на зеленой благоустроенной зоне. Нередки случаи парковки прямо на тротуарах. Эти проблемы актуальны в Тапа и Тамсалу.

Такой стиль парковки приводит к следующим последствиям:

- возникают трудности с зимней уборкой дорог и улиц,
- в сырую весеннюю и осеннюю погоду наносится ущерб травяному покрытию, а на проезжую часть колесами переносится грязь, которая потом становится пылью,
- возникают проблемы со свободным проездом автомобилей.

Здесь уместно вспомнить, что парковка автомобилей регулируется Правилами дорожного движения (ПДД). Парковка на зеленой зоне возможна только с разрешения владельца участка. Парковка с частичной занятостью тротуара также регулируется ПДД, на тротуаре должно оставаться свободное пространство для пешеходов шириной 1,5 м.

В Тапа и Тасаалу в зимнее время дороги должны быть очищены от снега к 7.30. Уборка снега напрямую зависит от парковки автомобилей.

Уважаемые водители! Просим вас отнестись к названным правилам с полным пониманием и

В Лехтсе для Деда Мороза действуют рождественские ПДД.

Фото Леэло Юримаа

ответственностью.

Местное самоуправление построило в центрах городов Тапасской волости достаточное количество парковочных мест. Нет никакой надобности парковать машины на тротуарах и зеленых участках. Но, в конечном итоге, проблемы парковки должны быть согласованы с владельцами участков.

Особенно жалко видеть припаркованные автомобили на только что благоустроенных зеленых участках. Не успевают строители завершить озеленение, как тут же появляются следы неправильно припаркованных автомобилей. И как результат мы имеем разрезанные газоны, глубокие следы и грязь.

Парковка - это вопрос гражданского самосознания, понимания усилий властей сделать наши города красивыми и уютными.

Сбор идей для составления Общей планировки

Тапасские Вестни

Тапасская волостная управа подготовила мобильное приложение (интернет-карта волости), которое позволит привлечь жителей волости к процессу составления Общей планировки Тапасской волости.

На интернет-карту можно предоставлять различные идеи и предложения, указывая конкретное место, где следовало бы внедрить предложенную идею. Идеи должны способствовать развитию волости и лучшей планировке волостной жизни.

Мы ждем идеи в области улучшения качества услуг, строительства новых объектов и зон, а также информацию о проблемных местах.

При отметке идеи на интернет-карте можно выбрать среди 9 подразделов: открытое пространство, деятельность в области строительства и развития, культура, спорт, свободное время, движение и общественный транспорт, проблемные места,

зеленые зоны и благоустройство, услуги, ценные объекты и зоны, прочие предложения (идеи, которые являются важными, но не вошли в перечень приведенных тем).

Свои идеи можно разместить на интернет-карте до 20 января 2019 года.

Кроме этого свои идеи и предложения можно послать на электронный адрес: vallavalitsus@tapa.ee.

Мобильное приложение по сбору идей для составления Общей планировки Тапасской волости находится по э-адресу: <https://tapa.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=5a3141b1decd43a8f12b51f8379163d>

С материалами составляемой Общей планировки можно познакомиться по адресу: www.tapa.ee/uldplaneering

С вопросами, связанными с Общей планировкой, просим обращаться к специалисту по развитию Тапасской волостной управы Вахуру Леэметсу: vahur.leemets@tapa.ee или тел. 3229658.

Услуги Swedbank в Тапа

Swedbank свершенствует свои услуги

С 1 февраля 2019 года Swedbank прекратит оказание услуги консультанта в Тапа. Изменение связано с недостаточной посещаемостью представительства.

Мы предоставляли услугу консультанта в помещениях Тапасской городской библиотеки более трёх с половиной лет. С каждым месяцем желающих воспользоваться помощью консультанта становилось всё меньше. Статистика последних лет показывает, что всё больше людей предпочитают вести свои банковские дела в интернет-банке и в мобильном банке. Средняя посещаемость интернет-банка составляет 4 миллиона раз в месяц. Быстро растёт и число пользователей мобильного банка. Повседневным им пользуются уже почти 240 000 человек.

Мы ждём клиентов на консультации в помещениях Тапасской городской библиотеки (ул. Кооли 6) ещё 10 декабря 2018 года с 10 до 12.30 и 14 января 2019 года с 10.00 до 16.00. Клиенты и впредь смогут пользоваться компьютерами Тапасской городской библиотеки для ведения своих банковских операций. Мы продолжим сотрудничество с волостной управой и будем устраивать инфодни для клиентов в соответствии с проявляемым интересом и потребностями.

В распоряжении жителей Тапа останется банкомат по адресу ул. Яама 1, который позволяет как снимать наличные, так и пополнять счёт наличными деньгами (банкомат доступен круглосуточно), а также два банкомата (ул. Пикк 33 и ул. Кальмисту 3), с помощью которых можно снимать со счёта наличные. Вдобавок клиенты Swedbank могут бесплатно снимать наличные при совершении покупок в эстонской сети магазинов Соор. Наличные можно снимать на АЗС Olerex (при условии совершения покупки минимум на 1 евро. Услуга стоит 0,32 евро).

Ближайшая контора Swedbank находится в Раквере, по адресу ул. Лаада 27. Банковская контора открыта в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Перед посещением советуем забронировать время встречи. Это можно сделать в интернет-банке по адресу <https://www.swedbank.ee/private/home/more/appointments> или по телефону 6 310 310.

Свои банковские дела клиентам из Тапа впредь будет удобнее всего вести:

- позвонив в Консультационный центр по номеру 6 310 310

При обращении в Консультационный центр, Вы можете в круглосуточном режиме получить ответы на связанные с банком вопросы. Например, Вы можете узнать, где расположены ближайшие банкоматы или представительства банка, спросить о курсах валют, заблокировать или закрыть пропавшую банковскую карточку, получить консультацию по использованию интернет-банка и многое другое.

- с помощью интернет-банка

В интернет-банке Swedbank можно осуществлять банковские операции в любое удобное для Вас время и в любом месте. Важно лишь иметь компьютер с выходом в интернет. В интернет-банке Вы найдёте информацию об услугах Swedbank и о банке, как об организации. Цены на многие услуги в интернет-банке ниже, чем в конторе. Для того чтобы стать пользователем интернет-банка, необходимо заключить договор в банковской конторе.

- пользуясь мобильным банком

Мобильный банк — банк, который всегда в кармане. Мобильный банк постоянно развивается, постоянно добавляются новые функции. С помощью мобильного банка можно быстро:

- посмотреть остаток счёта;
- посмотреть выписку со счёта;
- осуществлять платежи;
- смотреть информацию о карточках;
- менять лимиты банковских карточек;
- блокировать и закрывать карточки;
- находить месторасположение банковских представительств и банкоматов;
- осуществлять сделки с ценными бумагами.

- пользуясь телефонным банком

Телефонный банк предлагает услуги банковского консультанта без необходимости посещать банковскую контору. Вам, как клиенту для ведения своих финансовых дел никуда не надо ходить. Достаточно позвонить из дома по телефону 6 310 310. Услуга телефонного банка доступна дольше, чем в конторе: в будние дни с 8 до 20 часов, а на выходных - с 10 до 18 часов.

В телефонном банке Вы можете:

- производить платежи или операции с ценными бумагами;
- закрывать банковские карточки;
- узнавать информацию об остатке на своём счёте;
- узнавать информацию о курсах обмена валют и курсах акций.

Для того чтобы осуществлять эти сделки по телефону, необходимо в банковской конторе заключить договор и подтвердить свою личность с помощью SMART-ID, PIN-калькулятора или Mobiil-ID. Это похоже на процедуру установления личности в зале обслуживания банковской конторы. Присоединение к телефонному банку осуществляется бесплатно, ежемесячной платы вносить не требуется. Плата за услуги такая же, как в банковской конторе.

ежемесячные платежи можно осуществлять также в банкомате, с помощью определённых платежей.

Для этого надо предварительно ввести необходимые данные самостоятельно в интернет-банке или с помощью консультанта в банковской конторе. Надо лишь взять с собой счёт, на котором имеются соответствующие реквизиты.

Продолжение на стр. 6

В Тапасском депо построили бронепоезд времен Освободительной войны

В Тапасском депо 27 ноября 2018 года был представлен бронепоезд, созданный в память о событиях Освободительной войны 1918-1920 года. Проект возник весной 2017 года на основе переговоров фирмы Operail и Военного музея Эстонии.

В январе будущего года бронепоезда Wabadus («Свобода») проедет по бывшему маршруту боевых действий, а потом будет экспонироваться по всей Эстонии.

В годы Освободительной войны у молодой эстонской армии было шесть бронепоездов, способных передвигаться по широкой колее железной дороги. Их военный путь тесно связан с городом Тапа. Бронепоезд, построенный в Тапасском депо компании Operail получил номер 7. Воссозданный бронепоезд состоит из артиллерийского, пулеметного, десантного и санитарного вагонов, а также броневика «Эстония», расположенного на открытой платформе.

Рабочие тапасского депо использовали при изготовлении копии бронепоезда различные музейные фотографии. На изготовление четырех вагонов ушло два с половиной месяца активной работы.

Бронепоезд является одним из символов, сыгравших непосредственную роль в обрете-

Момент церемонии презентации восстановленного бронепоезда.

Фото из архива фирмы Operail

нии Эстонией независимости. Воссозданный в юбилейный год бронепоезд получил имя Wabadus - Свобода. Это название символично, и несет в себе дух победы переломного момента в истории.

Бронепоезд № 7 Wabadus и размещенная в нем выставка начнут свой путь по Эстонии 4 января из Кехра. На этот день выпадает столетняя годовщина со дня решающей битвы, которая остановила направляющиеся в Таллин вражеские войска. Бронепоезд закончит свой путь по бывшей линии фронта месяц спустя в Валга. Позднее он будет выставляться в других уголках Эстонии. Бронепоезд № 7 примет участие в праздновании 100-летия освобождения города Тапа. Эти мероприятия состоятся 9 и 10 января 2019 года.

Воссоздание бронепоезда

обошлось в сумму около 80 тысяч евро из бюджета проекта «100 лет ЭР».

Несмотря на исторический характер бронепоезда, это все же действующий подвижной состав, передвигающийся в реальных условиях повседневной работы железной дороги. Все вагоны бронепоезда должны соответствовать требованиям безопасности, поэтому все четыре вагона прошли технический контроль и приведены в соответствие с действующими сегодня нормами эксплуатации подвижного состава на эстонской железной дороге. Максимальная разрешенная скорость бронепоезда 40 км/час.

Руководство фирмы Operail особо отмечает профессионализм тапасских слесарей и сварщиков, которые внесли в свою работу много конструктивных предложений.

100 лет освобождения города Тапа

Индрек Юрченко, специалист по культуре

9 января 2019

11.00 Реконструкция битвы в Мянникумэ (постановочный бой, суп, выставка).

13.00 Памятные богослужения на старом тапасском кладбище и возле железнодорожного вокзала.

13.00-18.00 Экскурсии с гидом на бронепоезд возле вокзала. До 15.00 для детей, 15.00-18.00 для всех желающих. Бесплатно.

18.00 Концерт ансамбля ветеранов-послужащих Сил обороны Эстонии в здании тапасского вокзала. Бесплатно.

10 января 2019

10.00-18.00 Экскурсии с гидом на бронепоезд возле вокзала. До 15.00 для детей, 15.00-18.00 для всех желающих. Бесплатно.

Регистрация посещения бронепоезда до 8 января 2019 до 12.00 по телефонам 3229659 или 5290785, indrek.jurtstenko@tapa.ee.

Празднование 100-летия

освобождения города Тапа поддерживают Тапасская волость, Проект EV 100, Эстонский военный музей, Фонд Капитал культуры, Силы обороны Эстонии и 1-ая Пехотная бригада, организация Кайтселийт и Вирская дружина, Культурикода, Эстонская железная дорога, фирма Operail, Нарвский клуб военной истории, НКО Преображенский полк.

Дополнительная информация: Индрек Юрченко, специалист по культуре. Тел. 3229659, indrek.jurtstenko@tapa.ee

Освободительная война - 99

Индрек Юрченко, специалист по культуре

Тапасская волостная управа отмечает 3 января 99-ую годовщину Освободительной войны. В этот день памятные мероприятия будут проводиться по всей Эстонии.

В Тапа торжественные це-

ремонии начнутся в 10.30 на старом городском кладбище, а затем продолжатся на новом городском кладбище, где будут ли возложены венки и цветы. На старом городском кладбище похоронены лейтенант Ханс Койв и три неизвестных солдата. Также венок был возложен на месте захоронения военных инвалидов в Имасту. В церемониях

примут участие представители Тапасской волостной управы, Сил обороны Эстонии, организации Кайтселийт, Тапасского музея и других общественных организаций. Приглашаем всех жителей Тапасской волости отметить День памяти героев Освободительной войны. Благодаря этим людям мы имеем независимое государство - Эстонскую Республику.

КУЛЬТУРА

Смешанный хор Лейте на концерте в Ярва-Яани 17 ноября этого года. Фото из архива Лома культуры Лехтсе

Серебряные голоса камерного хора Лехтсе

Таласские Вести

28-ой Международный фестиваль рождественских песен в Праге принес камерному хору из Лехтсе высокую награду. Конкурсное выступление в категории смешанных хоров было оценено жюри Серебрянным дипломом. Золотой диплом жюри присудило хору из Латвии. Это еще раз доказывает высокую хоровую культуру стран Балтии.

На чешском фестивале в этом году свои программы показали коллективы из Дании, Чехии, Латвии, Германии, Швеции, Польши и Словении. Наш хор взял за основу своего выступления исключительно рождественские и духовные произведения эстонских авторов.

В программе фестиваля были еще дополнительные выступления в церкви св. Сальватора и на открытии рождественского рынка в пражском старом городе.

Не менее торжественным было возвращение хористов в Лехтсе, где известие о высоком

признании земляков вызвало бурю положительных эмоций. Такой церемонии встречи с флагами, свечами и воздушными шарами в Лехтсе еще никогда не было.

Теперь у хора из Лехтсе начнутся рождественские выступления в своем регионе, и не за горами контрольные выступления при отборе участников юбилейного певческого праздника в Таллинне.

Камерный хор Лехтсе репетирует и выступает под руководством Тийю Тиккербер и Яануса Вяльяотса.

XII Волостные дни музыки: на сцене 500 артистов!

Таласские Вести

Нынешние Волостные дни музыки характеризуют три концерта на трех разных сценах. Свое мастерство показали дети, молодежь и взрослые коллективы. Все концерты были наполнены радостью и желанием показать свое мастерство, приобретенное многочасовыми репетициями.

Дни музыки открыл концерт в Тапасской гимназии, здесь выступали детские коллективы Тапасской волости. Концерт в Доме культуры города Тамсалу показал нашу талантливую молодежь. Заключительный

концерт состоялся в Доме культуры поселка Лехтсе. Творческую точку Дням музыки поставили взрослые коллективы, работающие при волостных учреждениях культуры.

Поражает желание нашей самодельности настолько много и плодотворно репетировать, отдавая своему увлечению свое свободное время. Радует и то, что на концертах всегда много благодарной публики.

Нынешние Волостные дни музыки были знаменательными по числу участников концертов - в Тапа 180 выступающих, в Лехтсе - 170 и в Тамсалу - 140. Обратная связь зрителей была исключительно положительной!

Название Дней музыки «Един-

ственный и свой» идет от названия стихотворения нашей поэтессы Кайри Кроон. На слова стихотворения композитор Урмас Латикас сочинил мелодию. Премьера песни состоялась на заключительном концерте в Лехтсе.

Волостные дни подготовили и провели Кайри Кроон, Хейли Пихлак, Пирет Пихель, Тийна Уудеберг, Тийю Тиккербер, Индрек Юрченко и Леэло Юримаа.

Музыкальные дни вновь доказали насколько важно для нашей самодельности предоставление возможности выйти на сцену.

Огромное сердечное спасибо всем выступившим, руководителям коллективов и зрителям!

Артиллиристы умеют не только стрелять!

Таласские Вести

11 декабря в Раквереском спортивном центре и в тапасской лютеранской церкви св. Якоба состоялись концерты известного в мире твор-

ческого коллектива - Королевского артиллерийского оркестра Сил обороны Великобритании.

Концерты были посвящены 100-летию прибытия военных кораблей в Таллинн и участию солдат Сил обороны Великобритании в Освободительной войне 1918-1920 года.

«Это прекрасный подарок в преддверии Рождества от наших союзников. На концерте в Тапа было почти 300 зрителей. По сути, это чудо, что оркестр такого высокого творческого класса смог приехать в Тапа», - отметил специалист по культуре Тапасской волостной управы Индрек Юрченко.

ОДНО ФОТО

Солдаты 1-ой Пехотной бригады, расквартированные в тапасском военном городке своими руками сделали рождественские инсталляции. Лучшую творческую работу оценит комиссия, авторов победившего проекта отметят на построении. Всего подготовлено шесть рождественских инсталляций, при изготовлении которых использованы самые разные материалы. Проголосовать за понравившееся «елку» можно на странице 1-й Пехотной бригады в социальной сети Facebook. Конкурс рождественских инсталляций проводится во второй раз. Идея конкурса самодельных елок-инсталляций принадлежит военному священнику 1-й Пехотной бригады капитану Пеэтеру Паэнуруму.

Текст и фото Силы обороны Эстонии

В Тапа прибывает бельгийское бронеподразделение

Сообщение пресс-службы Министерства обороны

В начале будущего года в Эстонию прибывает маневренное бронированное подразделение в составе 200 бельгийских военнослужащих, чтобы принять участие в деятельности размещающейся в Тапа многонационального союзнического батальона.

Бельгийское подразделение пробудет в Эстонии 5 месяцев, затем бельгийцы передадут свой пост французскому подразделению.

Бельгийские и французские подразделения также примут участие в ежегодных учениях «Весенний шторм».

По словам министра обороны Юри Луйка, решение бельгийского правительства послать свои подразделения в Эстонию показывает, что небольшие государства также могут вносить равный вклад в обеспечиваемую войсками НАТО безопасность.

Бельгийское подразделение прибывает в Эстонию из Литвы, совершив моторизованный переход через три Балтийские страны. Во время перехода подразделение будут делать остановки, чтобы ознакомить жителей Эстонии со своей деятельностью и вооружением.

Бельгийские подразделения

противовоздушной обороны регулярно участвовали в проводившихся в Эстонии крупных учениях; кроме того, бельгийские истребители участвовали в миссии НАТО по воздушному патрулированию. Прибытие бельгийцев предоставит возможность еще больше усилить взаимодействие в области ПВО.

Бельгийское подразделение вооружено боевыми машинами пехоты, противотанковыми ракетами SPIKE и 120-мм минометами; кроме того, располагает группой саперов и боевой поддержки.

Подразделение планируется оснастить, в общей сложности, примерно 100 единицами боевой техники, в том числе 35 БМП и 65 машинами поддержки. В распоряжении в Тапа союзническом батальоне бельгийскому подразделению передадут свои задачи датчане. Первые бельгийские военнослужащие прибыли в Тапа уже в декабре.

Многонациональный союзнический батальон является элементом широкомасштабного сдерживания НАТО и размещается в Эстонии в соответствии с общим решением союзников, принятым на саммите НАТО в Варшаве. Таким образом, все прибывающие в Эстонию союзники, в том числе и бельгийцы, обеспечивают сохранение мира, укрепление безопасности стран НАТО и предотвращение вероятной агрессии.

Новая виртуальная выставка Тапасского музея
Тапасский городской музей подготовил
НОВУЮ ВИРТУАЛЬНУЮ ВЫСТАВКУ.

Представлена подборка рождественских и
новогодних открыток от начала прошлого века
до 1990 года.

В формировании выставки приняли активное участие
жители Тапасской волости,
музей получил семь альбомов открыток.

Виртуальную выставку можно посмотреть по адресу:
<http://www.tapamuuseum.ee/?leht=naitused/>

ОБЪЯВЛЕНИЯ

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Культуурикода в Тапа приглашает

- 31.12. 23:00-02:00** Новогодняя дискотека с Дедом Морозом и Снегурочкой на центральной городской площади. Бесплатно.
- 8.01. 18:00** Киновечер в пабе Roger Resto. «Lotte ja kadunud lohed» («Лотте и воздушные змеи»). Билет - 4€, льготный - 2€.
- 9.01. 100-летие освобождения города Тапа.** Мероприятия на Мянникумяэ и городских кладбищах.
- 18:00** Концерт ансамбля военнослужащих Сил обороны Эстонии на тапаском вокзале. Бесплатно.
- 15.01. 19:00** Киновечер в пабе Roger Resto. «Mihkel» («Михкель»). Билет - 4€, льготный - 2€.
- 22.01. 19:00** Киновечер в пабе Roger Resto. «Elu Hammasrattastel» («Жизнь в плену шестеренок»). Билет - 4€, льготный - 2€.
- 29.01 19:00** Киновечер в пабе Roger Resto. «Õigus õnnele» («Право на счастье»). Билет - 4€, льготный - 2€.
- В программе мероприятий и расписании работы кружков могут быть изменения! Следите за рекламой! www.kultuurikoda.ee, <https://www.facebook.com/tapa.kultuurikoda>
Звоните: тел. 55595461 (директор), 53432710 (художественный руководитель).

Дом культуры в Лехтсе приглашает

- 22.12. 20.00** Рождественский вечер отдыха с ансамблем «UBA». До 21.12 билет 7€. Информация: тел. 52 18 398 или 38 33 350.
- 24.12. 17.00** Концерт камерного хора Лехтсе в церкви Амбла. Рождественское богослужение.
- 05.01. 18.00** Новогодний концерт Тапаского городского оркестра и духового оркестра Таллиннского пожарного общества. Вход по свободному пожертвованию.
- 06.01. 10.00** XVII сезон в клубе настольного тенниса. 3,5 €, дети - бесплатно.
- 07.01. 13.00** Заседание клуба пожилых людей «Ehavalgus».
- 08.01. 18.00** 20.00 Творческие учебные мастерские Общества рукоделия. Национальное вышивание. I занятие. Руководит Эва Арусоо.
- 12.01. 17.00** Юбилейный концерт тапаского оркестра мандолин. Участвуют гости из Таллинна, Саку и Ухтна. Вечер отдыха с ансамблем «LAVASSAARE TRIO». 5€.
- 16.01. 10.00-14.00** Дом культуры забронирован Центром развития Арендуккода и программой LEADER.
- 20.01. 12.00** XVII сезон викторины «LEHTSE KÜLAKILB». 3€, ученики бесплатно.
- 21.01. 13.00** Заседание клуба пожилых людей «Ehavalgus».
- 22.01. 18.00-20.00** Творческие учебные мастерские Общества рукоделия. Национальное вышивание. II занятие. Руководит Эва Арусоо.
- 30.01. 14.00-17.00** Общее собрание членов Центра развития Arenduskoda.

Дом культуры в Тамсалу приглашает

- 21.12. 19.00** Рождественский концерт вокалистов «Баллады на снегу». 3€.
- 22.12. 17.00** Рождественский концерт волостной самодеятельности. Бесплатно.
- 29.12.** Проводы Старого года. Новогодний вечер отдыха с ансамблем «FANTAASIA». 15 и 18€.
- 05.01. 18.00** Благотворительный танцевальный спектакль «Золушка». 2€.
- 15.01. 11.00-14.30** День донора.
- 26.01. 18.00** Спектакль театра комедии Сальме «Четыре яблока» 8 и 10€.

Молодые художники Школы искусства и музыки приглашают на выставку!

В Доме культуры г. Тамсалу с 17 декабря 2018 года открыта выставка работ молодых художников-учащихся Тапаской школы музыки и искусства. На выставке представлено около 200 работ. Все эти работы участвовали в осенних конкурсах и творческих показах 2018 года. Наши молодые художники получили призовые места на конкурсах и показах, организованных Союзом защиты детей и галереей детского рисунка «Kullo» в таллинском Старом городе.

Добро пожаловать на выставку!

Viru Matusebiuroo
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 18 + тел. 5334 0134
э-почта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + Транспортировка умерших 24 ч
- + Организация похорон
- + Гробы, урны, надгробные плиты
- + Похоронные принадлежности
- + Все, связанное с похоронами
- + Памятники

Услуги Swedbank в Тапа

Начало на стр. 4

Когда это будет сделано, то Вам для оплаты ежемесячного счёта достаточно будет нажать лишь несколько кнопок в банкомате.

Напоминаем, что карточками паролей можно будет пользоваться лишь до первого февраля 2019 года!

В следующем году вступит в силу общеевропейское изменение в законодательстве, которое в интересах безопасности существенно ограничивает операции, выполняемые с помощью карточек паролей, что делает эти карточки по сути бесполезными. Поэтому мы отправляем карточку паролей на заслуженный отдых. Карточками паролей можно пользоваться лишь до февраля 2019 года.

Если есть желание пользоваться как интернет-банком, так и мобильным банком, советуем оформить Smart-ID или Mobiil-ID. Smart-ID - бесплатное приложение, и подходит, прежде всего, для активных пользователей смарт-устройств. Smart-ID

можно скачать и установить в смарт-устройство самостоятельно или оформить в банковской конторе. Mobiil-ID - платная услуга, но она подходит и тем людям, которые пользуются кнопочными телефонами. Для оформления Mobiil-ID следует обратиться к своему мобильному оператору.

Если смарт-устройства нет, и Вы пользуетесь в основном интернет-банком, советуем выбрать ID-карту или PIN-калькулятор. Для входа в интернет-банк с помощью ID-карты необходимо считывающее устройство (номер пользователя остаётся таким же, как и при использовании карточкой паролей). Кроме того, надо следить за тем, чтобы сертификаты ID-карты обновлялись. Без них невозможно воспользоваться ни интернет-банком, ни другими э-услугами.

От редакции:

PIN-калькулятор - устройство, которое автоматически генерирует одноразовые пароли. PIN-калькулятор можно приобрести в представительстве банка.

ЗДРАВСТВУЙ, МАЛЫШ!

Ранель Мяги

Рика Мяги

Джасмин Алликас

Келли Луйгелахт

Кеннерт Рехе

МОИ ГОДА - МОЕ БОГАТСТВО!

- Сельма-Армилде Тоомла (Tamsalu) 22.12.1921 97
Элле Рум (Imastu) 23.12.1921 97
Екатерина Локк (Тапа) 3.12.1924 94
Фаина Верченко (Тапа) 18.12.1926 92
Раймонд Тыннинг (Тапа) 30.12.1926 92
Эндель Йоханнес Леэс (Lehtse) 4.12.1928 90
Эндла Мугра (Jäneda) 9.12.1928 90
Валентина Михайлова (Тапа) 9.12.1928 90
Мария Лукка (Tamsalu) 9.12.1928 90
Кайса Вахер (Tamsalu) 26.12.1928 90
Вайке Певгонен (Loksa) 4.12.1933 85
Айн Салусте (Тапа) 9.12.1933 85
Леа-Айли Роосла (Vistla) 17.12.1933 85
Мильви Сепп (Тапа) 21.12.1933 85
Лембит Тинт (Тапа) 2.12.1938 80
Валентина Евсеева (Тапа) 7.12.1938 80
София Спиридон (Тапа) 16.12.1938 80
Тамара Куликова (Тапа) 17.12.1938 80
Яан Вандереп (Assamalla) 21.12.1938 80
Нина Метс (Tamsalu) 24.12.1938 80
Май Соосалу (Räsna) 27.12.1938 80
Валентина Видевик (Saksi) 27.12.1938 80
Хелле-Майе Бычкова (Tamsalu) 28.12.1938 80
Лийза Куузик (Porkuni) 29.12.1938 80
Хелле Пронин (Тапа) 1.12.1943 75
Юхан Креэк (Loksa) 10.12.1943 75
Хенрик Новик (Naistevälja) 13.12.1943 75
Хельмут Хансон (Tamsalu) 16.12.1943 75
Куннар Каарлып (Tamsalu) 23.12.1943 75
Айме Порс (Jootme) 25.12.1943 75
Мати Банкиер (Тапа) 28.12.1943 75
Анне Саукс (Тапа) 4.12.1948 70
Антонина Кисс (Тапа) 6.12.1948 70
Лембит Уусталу (Porkuni) 11.12.1948 70
Зинаида Семенова (Тапа) 21.12.1948 70
Рутть Ойяранд (Мое) 24.12.1948 70
Рейн Вейнберг (Тапа) 25.12.1948 70
Тынис Матисельтс (Тапа) 29.12.1948 70

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ!

Андрей Пентинен

Вяйно Сепамяэ

Рейн Рябус

Лембит Аймла

Аймар Партвей

Пеэтер Норман

Сергей Рожков

Элиада Пеэнсалу

Ханнеле Аруоя

Лаайне Парт

Юута Пийбелехт

Эви-Майе Тоомла

Валентина Машкова

Одотья Дамиук

Майму Тигане

Валентина Топтчий